

TÜRK FOLKLOR ARAŞTIRMLARI

TEMMUZ 1967

İÇİNDEKİLER :

Tekirdağ Yer Adları : İğdebağları ve Gölcük	Aydın OY
Ölümü Dolayısıyle Herman Harold Kreider	Ihsan HİNÇER
Karaözü Köyünde Düğün ve Güreş âdetleri (2)	Kemal IŞIKLIOĞLU
Bucak İlçesinde Askerlik Dönüşü	Sener YÜCE
Bir Hıristiyan Âdetinin Gaziantep'te Etkisi	C. Cahit GÜZELBEY
Yusufeli Doğum - Cocuk Üstüne Geleneğler İnançlar (Son)	M. Â. ÖZDER
Meleklerin Baktığı Cocuğa Ait Ninniler Hakkında	Ljuba SİMİC
Halk Tedavi Usulleri : Deriye Çekme	Nevzat GÖZAYDIN
Kırşehir'den Masallar : Üç Talipten Hangisi	Veysel ARSEVEN
X. Cildin İndeksi (Yazar Adalarına Göre)	T. F. A.
VI. — X. Ciltlerin İndeksi (Konulara Göre)	T. F. A.

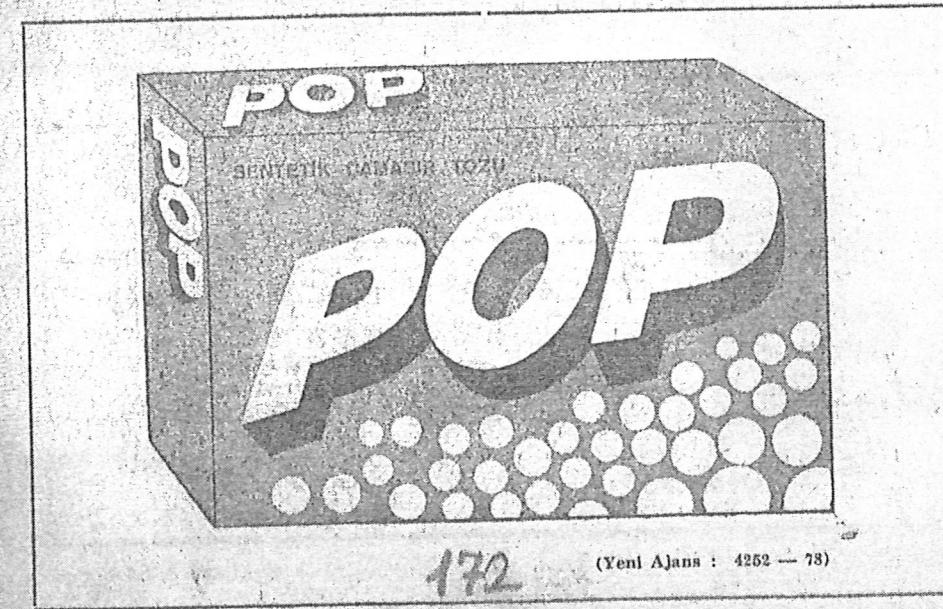
18. Yılımızı Doldurduk — 10. Cildimiz Sona Erdi

SAYI : 216

KURUŞ : 100

175

İSTANBUL'DA AYDA BİR DEFA ÇIKAR HALK KÜLTÜRÜ DERGİSİ

Memleket içindeki
Bankacılık hizmetleriniz
kadar
MEMLEKET DİŞİ
BANKA İŞLERİNİZ
için de
TÜRK TİCARET BANKASI
EMİRİNİZDEDİR

(Basın Organizasyon : 67297 — 70)

ESEN GÖRSELÇİYE • 11-10-55

173

(Basin : 20133 - A - 10362 - 80)

TÜRK FOLKLOR ARAŞTIRMLARI

TEMMUZ 1967

İÇİNDEKİLER:

Tekirdağ Yer Adları : İğdebağları ve Gölcük	Aydın OY
Ölümü Dolayısıle Herman Harold Kreider	Ihsan HİNÇER
Karaözü Köyünde Düğün ve Güres adetleri (2)	Kemal İSİKLIOĞLU
Bucak Hıcesinde Askerlik Dönüşü	Sener YÜCE
Bir Hıristiyan Adetinin Gaziantep'te Etkisi	C. Cahit GÜZELBEY
Yusufeli Doğum - Cocuk Üstüne Gelenekler İnançlar (Son) .	M. A. ÖZDER
Meleklerin Bakıldığı Cocuğa Alt Ninniler Hakkında	Ijuba SİMİC
Halk Tedavi Usulleri : Derili Çekme	Neyzat GÖZAYDIN
Kırşehir'den Masallar : Üç Tallipen Hangisi	Veysel ARSEVEN
X. Cildin İndeksi (Yazar Adlarına Göre)	T. F. A.
VI. — X. Ciltlerin İndeksi (Konulara Göre)	T. F. A.

18. Yılımızı Doldurduk — 10. Cildimiz Sona Erdi

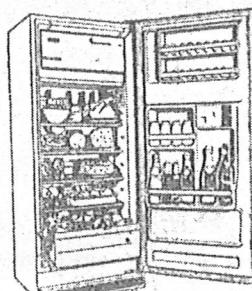
SAYI : 216

KURUS : 100

İSTANBUL'DA AYDA BİR DEFA ÇIKAR HALK KÜLTÜRÜ DERGİSİ

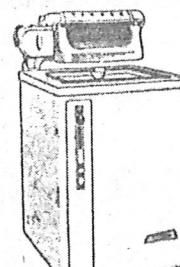
174

yuvanızda ARCELİK saadetinizin anahtarıdır

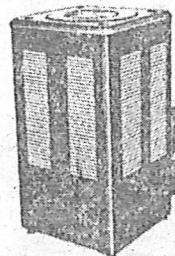
Arçelik Buzdolabı

Günümüzün bütün yaşam alanlarında kullanılabilecek ürünlerin bir arada yalnız Arçelik buzdolaplarında bulabileceğinizdir. Her alıcıya ihtiyacına göre ettiğinden modeller - En zengin çeşit - En uygun ödeme kolaklı.

Arçelik Çamaşır Makinası

Otomatik yıkama, sancılık kurutma ve koltuk 3 model - Bütün modeller dâvanın en tanınmış markaları tarafından kullanıldığında ve günümüzde sıklıkla ve rahatlıkla getirilir. Evin dekorunu tamamlayıcı şık ve zarif bir mobilya varlığıdır.

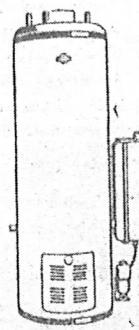
Arçelik Gaz Sobası

Her dâvanın en iyi tasarımları, eski, modern, klasik, 3 ayrı boyutta 3 ayrı model - Yüzeyinde tâbiiyâtî, sâlikâne ve râhatlılık getirir. Evin dekorunu tamamlayıcı şık ve zarif bir mobilya varlığıdır.

Arçelik Elektrik SüpürgeSİ

Hâl ve dâne mevcut olduğu için rakipiziz bir süpürge - Mikromel bir enjine gibi - Hafif ve kullanışlı. Elektrikten tasarruf sağlar. Evin her köşesinin temizliği için zengin okşusuvatı vardır.

Arçelik Termosifonu

Mutfakta, lavaboda, banyonuda devamlı olarak bol sıcak su sağlar. Fiyatlıdır - ekonomikdir. Gاز yağı ile çalışır - odunun ve kömürün birden fazla konusuna deðildir. Su tazıklaması - Biliñen Arçelik kalitesi.

Arçelik Ocağı

Mutfakta odurumlu ve püsküllerinin daha lezzetli olmasını sağlıyan pratik bir Arçelik masnâlidir. Güzel ve modern hattları vardır. Yüksek standart - Muntazam ateş - Biliñen Arçelik kalitesi.

TÜRK FOLKLOR ARAŞTIRMALARI

KURULUSU: AĞUSTOS 1949
AYDA BİR DEFA İSTANBUL'DA ÇIKAR HALKBİLGİSİ DERGİSİ
SAHİBİ: İHSAN HİNÇER

No. 216

TEMMUZ 1967

XIL: 18 — CİLT: 10

Tekirdağ Yer Adları: İğdebağları ve Gölcük

Yazar: Aydem OY

İĞDEBAĞLARI KÖYÜ

Şarköy ilçesine bağlı köylerden biridir. Çevresinde çok geniş bağ ve içdelek alanları olduğu için yakın yıllarda böyle bir ad verilmiştir. Bu köyün tarihi geleneksel adı Araplıdır.

Araplı, eski bir Türk oymağının adıdır. Yörüklerle ilgili eserlerde Araplı oymağının adına rastlamaktayız.

Hikmet Şölen'in "Aydim İlî ve Yörükler" adlı eserinin 17. sayfasında bu oymağın adı geçer.

Ibrahim Gökçen'in "Saruhan'da Yürüük ve Türkmenler" adlı eserinin 95. sayfasında Salihli'ye bağlı Mendahorya, Ilıca ve Musacalı köylerinde Araplı aşıretine (oymağına) bağlı kimselerin oturdukları kayıtlıdır.

Eski adıyla Araplı, şimdiki adıyla İğdebağları köyü de Osmanlılar'ın Rumeli'ye ayak bastıkları ilk yıllarda bu oymağa bağlı yörükler tarafından kurulmuştur. O yıllarda bu çevrede yeni kurulan veya yerleşen diğer köylerden birkaç gibi Araplı köyü de Rumeli Fatih Süleyman Paşa tarafından Bolayır'daki bir imaretin vakıfları arasında bulunmaktadır (1).

GÖLCÜK KÖYÜ

Tekirdağ'ın Şarköy ilçesine bağlı köylerden biridir. Eski adı olarak, bir vakfiyede kayıtlı olan Göbeklî kelimesini esas alabiliyoruz. Bu vakfiye Bulgurlu köyü dolayısıyle

andımız Rumeli Fatih Süleyman Paşa vakfisi olup köy burada 13 hane olarak kayıtlıdır. Yalnız o devirlerde daha gelişmiş bir merkez durumunda bulunan Malkara'ya bağlı olarak kaydedilmiş bulunmaktadır (2).

Bugünkü Göbeklî adı ile yukarıdaki Göbeklî adı arasındaki ilgili Cenupta Türkmen Oymakları adlı eserden çıkarıyoruz. Eserin yazarı olan rahmetli Ali Rıza Yalçın :

"Üzerinde suların durabilmek istediği olan mahallere göbek denilir," diye bir açıklamada bulunuyor (3).

Bu açıklamanın işi altında köyün coğrafî konusuna kısaca - deðinmekte - fayda var. Şarköy çevresinden öğretmen Nevzat Tezel, çok iyi bildiği, yakından tanıdığı bu köyde bahar yağmurları başlayınca, kuzey - batı yönündeki düzülükte 15 - 20 dönenlik bir arazi büyülüklüğünde bir gölün oluştuðunu bize bu çalışmamız sırasında belirtti. Sular birkaç hafta boyunca kâlıp yerini yüksek boylu otlara bırakıyor.

Bu öğretmen arkadaşımızın açıklamasından da anlaşılabileceği üzere köyün bu-

(1) XV ve XVI asırlarda Edirne ve Paşa Lâvâsi, M. Tayyip Gökbilgin, S: 164 - 165.

(2) XV ve XVI asırlarda Edirne ve Paşa Lâvâsi, M. Tayyip Gökbilgin, S: 168.

(3) Adı geçen eser, S: 90.

Bir Türk Dostunu Kaybettik :

Ölümü Dolayısıle Herman Harold Kreider

Yazan : İhsan HİNÇER

23 yıldan beri İstanbul Amerikan Kolejlerinde Muhasebe ve İdare Müdürlüğü yapan Harold Kreider 4 nisan 1967 salı günü 69 yaşında İstanbul'da ölmüştür.

8 Mayıs 1898'de Amerika Birleşik Devletlerinin Ohio Eyaletinin Wadsworth şehrinde doğmuştur. İki yıl Goshen Kolejine devam etmiş, 1921 - 1923 yıllarını Suriye'de Orta - Doğu Yardım Kurulu'nda geçirmiştir; bu sebeple öğrenimine iki yıl ara verdiktan sonra Wooster Kolejine devam ederek 1926 yılında mezun olmuştur.

1926'da Muhasebe ve İdare Müdürü olarak Kolej İdare Heyeti'ne katılmış, 1960 yılına kadar Robert Kolejde ve 1963'e kadar da Amerikan Kız Kolejinde çalışmıştır.

Vatandaşları arasında pek azına nesip olacak kadar okuma, yazma ve konuşmada akier Türkçe öğrenmiştir. "Türkgenin Esasları" ve "Türkçe - İngilizce, İngilizce - Türkçe Sözlük" adları eserleri yazmıştır. Bu eserlerin 1945'ten bu yana birkaç defa yeni basımları yapılmıştır.

1963 te emekliye ayrıldıktan sonra da hiç bog zamanı olmamış, serbest muharir, mütercim ve fotoğrafçı olarak ta çalışmalarına devam etmiştir. Ayrıca 1964 ve 1965 yaz aylarında Robert Kolejde Barış Heyeti Eğitim Programı taibatında yardımcı olmuş ve Amerikan Hastahanesinde de İdare Müdürlüğü görevini ifa etmiştir.

Kreider Türkiye'yi tanıtmakta da büyük emek harcamıştır. Memleketimize ait çektiği fotoğraflar dünyanın en tanınmış dergilerinde basılmıştır. Türkiye'nin tabii güzellikleri ve tarihi zenginliklerine ait resimleri yanında "Halkbilgisi Arşivi" fotoğraflarının adedi de 2.000'i aşmıştır. Bu

günkü coğrafi konum özelliği bugün unutulmuş bulunan ve artık kullanılmayan göbek, göbekli sözüne tamamıyla uymaktadır.

O halde özetlersek köyün bugünkü adı olan Gölcük, eski adı olan Göbeklü (Göbekli) nin anlamından başka birşey değildir.

fotoğrafları arşiv halinde toplamış ve bunlara ait filmlerin kataloglarını yapmıştır. Bilhassa Halkbilgisi = Folklor konusunda çekmiş olduğu fotoğrafları Türkiye İçin büyük bir hazine niteligidir. Milli Folklor Enstitüsü'nün veya Turizm ve Tanıt-

Herman H. Kreider

ma Bakanlığının bu koleksiyonu, yash ve üzgün eşinden bir müddet sonra satın alması en büyük temennimizdir.

Kreider bir Türk Düğününün, bir herhangi Türk âdetinin, bir halk çalışmasının veya sanat eserinin resimlerini çekmek için en uzak yerlere gitmiş, bu resimleri hiç bir karşılık beklemeden isteyenlere armağan etmiştir. Türk Halk Oyunları Yaşaşma ve Yagma Tesisi, Dergimize, Şerif Baykurt'un Halkeyleri Genel Merkezine bastırılan "Türk Halk Oyunları" kitabı için bol bol fotoğraf vermiştir. Ayrıca Lawrence Picken'in "Türk Halk Çalgıları ve Oyuncak Çalgılar" kitabı içinde en güzel resimleri o çekmiştir.

Son nefesine kadar, ikinci vatani saydığı memleketimizin her alandaki çalışmalarına yanında Türk Kültürüne de hizmet eden Herman H. Kreider'i Türk aydınları unutmuyacaktır.

Halk Eğlenceleri :

Karaözü Köyünde Düğün ve ve Güreş Adetleri (*)

— 2 —

Yazan : Kemal İŞIKLIOĞLU

Sallâlâ resulîpa Muhammed,

Der ve keşerler,

Yeniden selavatçı başlar,

Sıra sıra söğütler, birbirini öğütler,
Düğüne gelen koç - yiğitler..

Der. Konutlarla düğün alayı hep bir ağızdan, gür bir sesle.

Verelim Peygambere selavat

Derler. Selavatçı gür bir sesle :

Bayraktar bayrağını indir.

Yönüünü kibluya döndür.

Senden bir sualtı var

Bayrağın piri kimdir?

Der. Konutlar, düğün alayı, selavatçı hep bir ağızdan;

Verelim Peygambere selavat

Sallâlâ resulîna Muhammed.,

Yeniden selavatçı Allah! Allah! nidasıyla selavata devam eder.

Bayrak çeker birbirimiz,

Bunda teknilî varımız,

Aptul Vahap gazi pîrimiz.

Der. Konutlarla, düğün alayı hep bir ağızdan;

Verelim Peygambere selavat

Sallâlâ resulîna Muhammed.

Derler. Selavatçı bulunduğu yerde tam bir daire çizercesine döner, selavata devam eder.

Bu günkü dünyanın adı ne?

Yarınkı dünyanın dadi ne?

Yer altında yesil caminin,

İmamının adı ne?

Der. Konutlarla - düğün alayı coşkun bir ağızdan;

Verelim Peygambere selavat

Sallâlâ resulîna Muhammed.

Diye cevap verirler.

Selavatçı ya Allah! Ya Allah! nidasıyla göklere sıçrar. Yeniden yönünü kibluya döndürür ve :

(*) 1. ci yazı 200 No. ve Mart 1966 T. II sayısının 4015. sayfasında bulunmaktadır.

Bugünkü dünyaya, dünya derler.
Yarınki dünya ise, ahiret.
Yeraltındaki yeşil caminin,
İmamının adı Muhammed.

Der, Tekrar konutlarla, düğün alayı gür
bir sesle :

**Verelim Peygambere selavat
Sallîlâ resulina Muhammed.**

Derler, Konutları selâmlama işi bittikten sonra, davul ile düdük Körögânunu vurur, düğün alayı büyük bir taşkınlık içinde, oğlan evine doğru ilerler. Oğlan evine gel dikleri zaman, bir kadın, kazanlarda ayran haline getirilen yoğurdı, bir helkeye veya kovaya boşaltarak, konutlara sunar. Ayran içme işi bittikten sonra, köy halkı, yakın çevreden gelen konutları paylaşarak, evlerine götürürler. Konutlar, konut oldukları eve giderken, davul, düdük ve bayrak bırakırlar.

"Türk Misavirperverliği" hepimiz biliriz. İşte bizim köyün halkı da, konutlara çok saygı gösterir. Altlarına çift döşek sérler, evdeki cil horozu veya şödekkı taşlığı hemen boğazlarlar. Cil tavşunun vurmurası da kaygana ettiğinden sonra konutların önüne sürerler. Tabii bunun yanında Bayırbağın şarabını veya pekmezini de unutmazlar.

Yemek - İçmek işi bittikten sonra; konutun bulunduğu eve yakın, komşular da gelir. Çeşitli konularda konuşurlar, Hâkim nokta güreşler ve askerliktir. Güreş hususundaki konuşmalarında Turan pehlivanından, Hüseyin pehlivanından, Sicim'in oğulandan bahsederler. Düğün evinden gelen çalgılar çalğı çalar, şarap içip kendinden geçerler.

Bu konut ağırlama işi, erkek olursa anlatlığım şekilde. Ya konut kadın veya kız olursa; onları da söyle ağırlarlar.

Kadın veya kız konutları, daha çok evinde kız bulunan ev sahipleri alır. Erkeklerde nasıl saygı gösteriliyorsa; kadın konutlara da aynı saygı ve sevgi gösterilir.

Kadın konutların yeme - içme işi bittikten sonra, köyün kızları toplanır, köyün anonim olan manillerini söyleyerek, konukları ağırlamaya çalışırlar.

Bir örnek :

Ördekliyim, pazlıyım,
Daima Siyâsiyim,
Sivastan bîr yâr sevdîm,
Onun için nazlıyım.
Ördek gölde olur mu,
Ceylan gölde olur mu,
Yarı güzel olanın,
Gözü elde olur mu.

Ördek isen göle gel,
Ceylan isen çöle gel,
Eğer beni seversen,
Arzu ettigim yere gel.
İerdeğe vurdum kalkmat,
Kanı göl oldu akmaz,
Yarı kötü olann,
Kimse yüzüne bakmaz.

El çırpatıracak oynarlar, Arada sıradan taşkınlık olsun diye de "Yıl... yıl..." diye bağırırlar. Bu eğlence konut evinde olur.

Zaman biraz daha ilerledikten sonra köy kadın - kızları ve konut kadınlar; büyük bir eve toplanarak "kızanasi" türküsünü söylerler.

Gelinin kafasına beyaz bir yapık örterler, iyi sesi olan üç veya dört kişi, gelini ortalarına alarak "kızanasi"na başlarlar.

Sabahın seher vaktinde sallanan kavak yaprağı gibi sallanarak, yanık sesleriyle kadınların ruhlarını fetheder, gözlerinden yaş indirirler :

**Kıçıl kavak kıçılalar.
Kavak değil oduncular.
Şimdi gelir kınaclar.
Kızanam kınan kutlu olsun.**

Atladı geçti eşiği
Sofradâ kaldı kaşığı
Küçük evin dolasığı
Büyük evin yakışığı
Kızanam kınan kutlu olsun.

Büyük evde orfa direk,
Güm güm eder, yanar yürek,
Bu kiza bir kardeş gerek
Kızanam kınan kutlu olsun.

Karşıda keven kurusu,
Dibinde keklik sürüsü.
Bu da ölümün yarısı.
Kızanam kınan kutlu olsun.
Yufka yürekli analar - bacalar hüngür
hüngür ağlarlar.

Gelenekler :

Bucak İlçesinde Askerlik Dönüşü

Yazar : Şener YÜCE

Bucak'ta 30 - 40 yıl önceleri askerden dönenlerle eğlenceli geleneği vardı. Askerliğini bitirip dönen delikanlı hakkında bir hikâyeye uydurulur, onun konuşmaları, davranışları aleyha alınır. Halk bu türlü yakıştırma hikâyelerle bazı gerçekleri ortaya koymak istemiştir, ya da farında olmadan bazı gerçekleri ortaya koymuştur. Şehir - köy yaşayışlarında ayrılıklar, sehirde yaşayanın sağladığı bilgi, görgü, düzgün konuşabilme gibi hususlar ve küçük yerlerin sehere karşı noktaları bu şifralardaki esprilerin dayandığı ana temalardır.

Bu geleneksel hikâyelerden halk belleğinde yaşayan birkaçını yazıyorum:

i — (X), askerliğini bitirip geldiğinde anası ba-

(Folklor : 82)

diğini gören tamdıkları koşup hoş geldin der, elinden bavulunu alıp, evine doğrudan konuşarak yürümeye başlarlar.

Üçpinar'ın oluklarından sularını gürül gürül aktığıni gören (Y), (Teşekkür ederim Belediye Reisine, encümenine, aza la rîna, memleket su ile kaimdir) der.

Gece yarısı olur, Kestel Gölü'nün bataklığındaki sıvırısheklerden gözüne uku girmeyen X, (Anneçigim, nedir bu sesler? Saz mı çähir, ud mu yoksa keman mı?) diye sorar. Anası (Oğlum, unuttun mu onlar göldeki sıvırıshekler) diye cevap verir.

Birkaç saat sonra birkaç manda harmanların arasında gelerek X'in üzerinde yatmaktadır olduğu kağınya sürtünmeye başlayınca, hayatında hiç man da görmemiş gibi X, (Anneçigim, yetişin dombeyler geldi) diye bağırır. X, mandaya dombey dendidiğini de askerde öğrenmiştir. Bucak'ta ise ya manda veya camiz denmektedir. Son ana kadar ses çıkmayan babası, eline övdireyi aldığı gibi X'in üzerine yürüyerek (Kalk, deysün oğlu, ne çabuk unuttun bunları) diye bağıra bağıra oğlunu kağınnın etrafında dört döndürür.

ii — (Y), askerlikten dönüslünde at arabasından elinde bavuluyla Belediye Park'yla Üçpinar arasındaki yolda, iner. Y'nin gel-

iii — Askerden dönen oğluna annesi yemek koyar, (Z) karnımı doyurduktan sonra, (Artık yemeyeceğim anneçigim) diye, kadınağız yemeğin başkasının artığı olduğunu söylüyor sanarak oğluna (Artık değil, oğlum, ye) diye israr edermiş.

Bugünkü Bucak İlçesi, Burdur'un ekonomik ve sosyal bakımından en gelişmiş ilçesidir. Şehir hayatı ile Bucaklıların yaşayışları arasındaki belirgin farklar silinmiş, bütünlü geleneğler de ortadan kalkmış durumdadır.

Görenekler :

Bir Hıristiyan Âdetinin Gaziantep'te Etkisi

Yazan : Cemil Cahit GÜZELBEY

Başka dinde olanların, dinsel inanç ve âdetlerine karşı olus, o dinin mensubu olmanın çeşitli görünüşlerinden biridir.

Gaziantep'te Türkmen ve bunların büyük bir kolu olan Barakları bir yana bırakırsak; il merkezi ile, öbür köyler İslâm geleneklerine sıkı sıkıya bağlıdır. Bir kısım halkta bu bağlılık, taassup derecesine varır. Hıristiyanların tatil günü olan ve ayrıca dini önemini bulunan pazar'ın Müslümanların cuması yerine alınması bazılırnca hâlâ hoş görülmeyecektir.

Cok gariptir ki, bu koyu İslâm taassubuna rağmen, Hıristiyanların haç çıkarma âdeti başka maksat ve şekiller altında aynı müteassip ortam içinde uygulanmaktadır. Bu uygulanmış, daha ziyade kadınlar arasındadır. Şüphesiz bir Hıristiyan geleneği olduğunu fark edilmenden,

Bu konuda tesbit ettigim bazı örnekleri sıralıyorum:

Fatih okunurken ve genel olarak duallardan sonra açılmış olan eller birleştirilerek, üç defa, önce dudaklara, sonra başa, daha sonra eller birbirinden ayrılarak; yanaklar üzerinden kulaklığa kadar götürürlür. Bu hareketti kâğıt üzerinde şekillendirirsek, ortaya tam bir haç çıkar. Hi-

rıstiyalarından farkı, onların ellerini başa, göğse ve omuzlara götürmeleridir.

Kadınların çocuk beleklerini (kundaklarını) sardıkları bağın şekli çarpı işaretini gibi olup, haç çeşitlerinden biridir.

Çocuk belemede, asıl dikkate değer hareket, bağı sarıldıktan sonra yapılır. Yاشlı Gaziantep kadınları belegin ipini sarıp, bağladıktan sonra, kollarını kundak üstünde çaprazvari uzatırlar. Bu haliyle kollar tam bir haç teşkil eder. Bu hareket, o kadar açık ki; bir yakınıma istavroz girdığını söylediğim zaman, ilkin fidiamı kabul etmem istemedi. Sonra Hıristiyanların haç işaretini yapmalarıyla kendi hareketini kıyaslayıp, bir birine tip tip benzediğini belirtince pek şaşırıldı.

Daha ziyade köylerde görülen bir âdet de haçla ilgilidir. Çocuk henüz bebek iken, iki kaşının arasına sürme veya kömür toziyle artı işaretini yapılır. Bazı yetişkin kızların ve genç kadınların da, aynı şeyi kendi kaşları arasına yaptıkları görülür.

Köy odaları çarpıldıktan (badana edildikten) sonra kırmızı topraktan yapılmış bir çamur veya aşı boyası ile duvarlara beş on tane veya daha fazla, çarpı işaretini, yanı haç yapmak âdetidir.

Bu örnekleri daha çoğaltmak mümkündür.

Bütün haç yapmaların içinde, en ilginci çocuğun kundaklanması sonradan yapılandır. Yukarıda açıkladığım gibi, işareti yapanlar bu hareketin bir Hıristiyan geleneğinin icabı olduğunun, yüzde yüz, farkında değildirler. Ana ve atalarından gördüklerini tekrar edivernedirler.

Bu Hıristiyan geleneği nasıl olup ta Müslüman âdetleri içine sokulmuştur? Uzun yıllar Hıristiyanlarla olan ilişkilerin sonucu, demek gerek. Gaziantep'in tarih boyunca, önce Bizans; Haçlı Seferleri sırasında kurulup bir süre devam eden Hıristiyan Antakya Krallığı ile Urfadaki Edes Kontluğu; daha sonra Ermenilerle uzun yıllar yan yana bulunmanın etkisi olmuştu, sanırım. Ermenilerle olan ilişkiler yüz yllarca senli benli devam etmiştir.

182

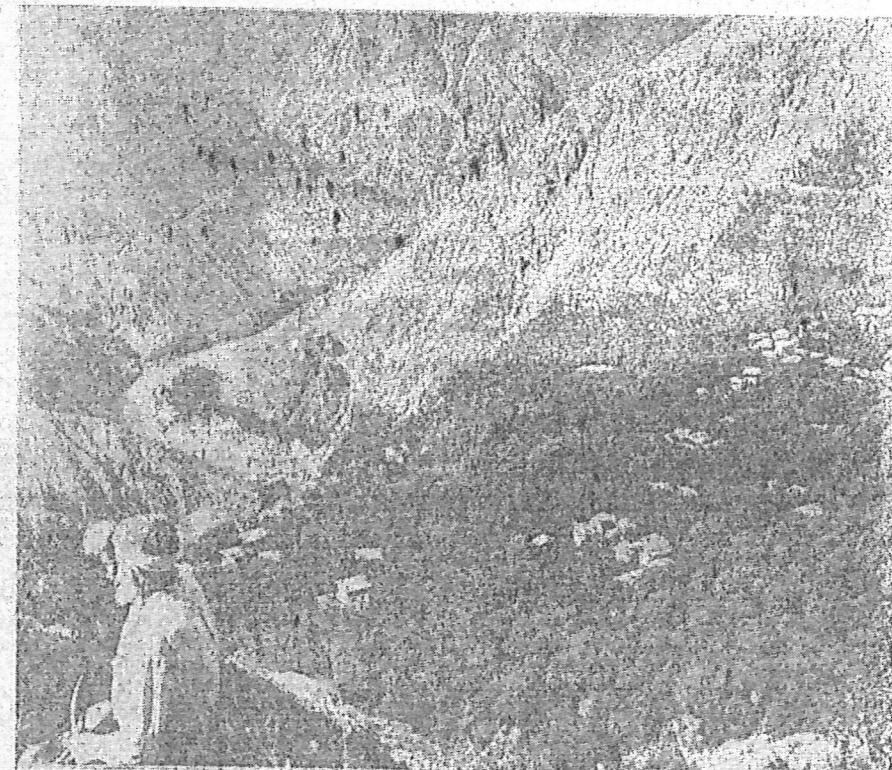
Yusufeli Folkloru :

Doğum - Çocuk Üstüne Gelenekler, İnançlar

— 4 —

Yazan : M. Adil ÖZDER

ulub 3

Yusufeli - Demirkent (Erkinis) köyüünün, güneydeki "Sirt" mevkisinden görüntüsü.
Aşağıda Coruh Irmağı. (M. A. Özder'in arşivinden).

S) Çocukları eğlendirmek için yapılan oyunlar :

Büyükler bir yaşıdan sonraki çocuklar, eğlendirirken uyguladıkları belli başlı, basit eğlence - oyunları şunlardır :

1 — Çapan - çapan (alkış) :

Çocuğun elleri iki el arasında birbirine avuçlarıyla çarpılırken şunlar söylenenir :

Çapan çapan elleri

Kırılmadan kolları

Kırılırsa kırılsın

Kürt kızının kolları.

2 — Kuva - kuva :

Altta büyüğün, üstte çocuğun birer eli, el üstleri yukarıya getirilerek tutulur. Baş parmakla şahadet parmak uçlarıyla çimdik yapılarak sıra ile dört el askiya alınır. Sonra eller aşağı yukarı kaldırılıp indirilirken su sözler söylenilir :

Kuva kuva kocola (kancala)

Dede çalı döşürür

Nene pepe bişirir

Karga gelir kaçırır

Pili-lli-lli..

Son "pili lili" ler söylenrken eller çözüle-

183

rek havada ateş yakıp isimme taklitleri yapılır.

3 — Ayak oyunu :

Ayakları çiplak üç dört çocuk, ayaklar merkeze doğru uzanık olarak halka halinde oturtulur. Eğlenceyi idare edecek kimse yanlarında oturup şu tekerlemeye başlar :

Bir birlliğim
İkiliğim
Üç üçlüğüm
Dört dörtlüğüüm
Beş beşliğim
Altı altılık
Demir dilliğim
Salla bunu
Çek sunu,

"Çek sunu" hangisinin ayağına raslar-
sa oyundan çıkar; en son kalan oyunu ka-
zanmış sayılır. Bu oyun 3 - 4 yaşındaki ço-
cuklar içindir.

4 — İplik sarma taklitleri :

Çocukun elleri yukarıya kaldırılır. İplik sarma hareketleri taklit ettirilerek şu te-
kerleme söylenilir :

Tel sarar kızım (oğlum) tel sarar
Tel bulamazsa ne sarar?
Komşunun kızını (oğlunu) sarar.

5 — Ateş alma taklitleri :

Bir elin parmakları açılarak aralıkları dam (ev) olarak kabul edilir, Komsudan "ateş alma" töreni taklit edilerek : karşıda oturanın parmağı ile "ateş ver" diye ötekinin açık parmakları arasına dokunu-
lur ve çekilir. Her dokunup çekmede şu te-
kerleme söylenilir; (biri söyler öteki kar-
şılık verir) :

— Ateş ver,
— Yukarıki dama çok.

(Üç defa ve sıra ile tekrar edilir, dördüncü-
sünde)

— Ateş ver,
— Yukarıki dama çok,
— İt var korkarım,
— İti bağlamışım,
Önüne ekmek doğramışım
Kapıyı aç
Ateşi al da kaç.

Ateş almak isterken, damı temsil eden
çocuk birden iki eliyle onun elini yakala-
mam ister. Yakalarsa, oyunu yakalanan tu-
tar, kurtulursa oyun yine eskisi gibi de-
vam eder.

184

TÜRK FOLKLÖR

6 — El içi havuz :

Bir elin içi parmak işaretiley çizilerék gösterilir ve :
"Burası böyle havuz imiş. (çizgi yanı gös-
terilerek) Buraya kuş konmuş. (sonra baş-
parmaktan başlayarak :) bu görmüş, bu
vurmuş, bu bişirmiş, bu yemiş, (serge
parmak da) mektepten gelmiş, hani bana,
hani bana demmiş."

7 — Kim yellendi? (I)

Yellenme kabahati yapan küçük çocukların inkârcı olurlar, malûm. Kabahat, bir-
kaç çocuk arasında biri tarafından yapılmışsa,
çocukları sıraya dizerler, bir tekerleme ile kabahat yapam bulma eğlencesi
yaparlar :

Kim yellendi
Bit yellendi
Yongaladı
Yola düştü
Pancar pişti
Kiçi sısti
Çingila mingila
Tas tus pus pus.

Bu tekerlemenin her ayriminden biri,
bir çocuğu üstüne parmakla işaret edilerek
söylenir, Son "pus" kime kalırsa kabahat-
ti o yapmış, denilir.

§) Çocuk okula verme :

Çocuğu okula ilk götürürken yolda ilk
rastlanan kimsenin "uğuru" sinanır. Rast-
lıyan kimse bilgili ise çocuğun iyi okuya-
cına inanır. O kimse başka bir meslek sa-
hibiylese çocuğun da o mesleğe gireceğine
yorular.

T) Başlica Çocuk Hastalıkları :

1 — Sancı : İnanca göre kirki çıkmamış
çocuklar çok sancılanırlar. Sancılanan be-
beklere kimi barut, kimi de "eksi hamur"
(hamur mayası) ezilerek içirilir. Son yıld-
arda civit ezipleri de vardır.

2 — Hoşuruk (sıkıltma) : Çocuk sıkı
giydirilir ve sarılırsa boyun - boğazına ve
gövdesine ("isilik" denilen) kabarcıklar
döker. Buna "sıkıltma" da deniliyor. İlaci:
Çocuğun ilk kakası saklanmıştır, sıkılt-
ma (Hoşuruk) olursa, ilk su ile açılıp ço-
cuk bu su ile yıkılır. Çocuk biraz büyümüşse,
kapı esığı üstüne oturtulur ve üstüne
bir kalbur tutulup, kalburdan süzülen
su ile banyo edilir.

(1) Bu bir folklor konuşusudur. Hoş görülmeli.

ARASTIRMALARI

3 — Aylık :

Çocukların elleri, ayakları ateşlenir, bo-
ğazından hırıltılı sesler çıkar. Bu hastalığın
çocuğa gökteki ay hesabiyile, ya ay başla-
rında, ya da ay sonunda geleceğine inanılır.
Hastalığa "aylık" denilmesi de bundandır.

Sağalta : Gökte ay yeni (hilâl şekli)
iken, ilk haftanın çarşamba günü, aylıklı
çocuk aya karşı tutulur, aya baktırılır. Du-
alar okunur. Sonra, eski "saçma para" de-
dikleri ince madeni paraları makasla kesip
çocuğun elbiselerine dikerler. Çocuğu bir da-
ha aylık tutmaz. Parayı kesenin adı Meh-
met, hem de anasının ilk erkek çocuğu ol-
lacektir.

4 — Sasa (Ses düşmesi) :

Çocuklarda "küçük dil düşmesi" ne inan-
ılır. (bademcik şısmesi). Sağalta : Çocu-
ğun boğazına bir tülbünt bağlanır, boyun
kısız zorlana yukarı çekilir.

5 — Boğmaca :

Çocuğu öksürük tutması için; anası
çocuğunu yedi gün üst üste sabahları aç
karına, hiç konusturmadan alır, ceviz a-
ğacının kanburlaşmış bir kökünün altından
yedi defa geçirir.

Kanburlaşip toprak üstüne çökmiş bu
gibi ceviz köklerine "öksürük cevizî" adı
verilmiştir.

6 — Salum (salim - nezle) :

Genel olarak "nezle"ye (salgn - salim'dan
gelme olan) bu isim verilmiştir. İnanca
göre "Salum", çoğu kere rûmi takvim he-
sabıyle yılbaşı girerken çoğahr. Bu günler-
hastalığı getiren de "koncolos" (1) tur.

Yeni doğan çocuklara sataşlığına inan-
ılan bir yaratık olarak hayal edilen "kon-
colos" kimi de "kuyrukluoca - kari"lara
denilir. Aynı İhang, Yusufeli'nin Avcıh
(eski: Kisporut) köyünde de yaygındır.
Eski yılbaşı (Zemheri ayı) girerken, bu
köy halkın : "Of yine Koncolos geliyor,
kendi gelmeden salumu geldi" deyip yakını-
diği görülmektedir. Avcılı'da zemheri a-
yının bir adı da "koncolos"muş (2).

(1) Yusufeli'de kimi de "pörtolos" denilen bu
gelenek ve inancın tipkisi ve ortak öğeleriyle
Yozgat çevresinde de yaygındır, fakat adına
"congolos" denildiğini görüyoruz. (bakınız:
Hasan Özbaş, "Yozgat'ta Congolos" başlıklı yazı,
T. Folklor A. s.212).

(2) Avcılı'da öğretmen olan Erkinis'li Yaşar
Açı'nın annesi Ayşe ninenin tesbit ve anlatışı.

NOT : "m) Boyunlarını tutamayan çocukların
bölümünden buraya kadar olan aktarmaların
kaynak kişileri: Erkinis köyünden 73 yaşlarında
Ayşe Budak 68 yaşlarında Ayşe Açı ninole-
rimizdir.

GRIPIN bas, diş, erdale, sihir, lumbago
ve temozitme ağrılarının leşkin eder
GRIPIN bayanların müsyese zorunlulukları
sancılılarında hastan ile kullanılır
GRIPIN 4 saat circa de sürede 3 adet etkilidir

185

(Yeni Ajans : 4475 - 84)

Yugoslavya'dan Gelen Mektup :

DAĞDA DOĞAN VE

Meleklerin Bakıldığı Çocuğa Ait Ninniler Hakkında

Yazan : Ljuba SIMIĆ

Sayın B. İhsan Hunçer,

Kustos Vatan Müzesi'ne mensup arkadaşım Jarko İliç bana yardımında bulunabileceğinizi söyleyerek size başıvurmamı söyledi. Ben de sizden bu mektubumla bir rıca da bulunacağım.

1967 eylül ayında Kosmet'te tertiplenen "Folklor Kongresi" ne sunulmak üzere mitolojik unsurlar üzerine bir bildiri hazırlıyorum. Konu "Balkan Milletlerini ne gibi mitler tesis altında bulundurmuştur," şeklinde dir.

Sizden rica ediyorum. Acaba Türkiye'de "Dağda doğan çocuk ile ilgili ninniler," var mıdır? Efsaneye göre bu çocuk dağda, çahılar arasında bulunmuş. Buna ben-

zeyen efsane Türkiye'de tesbit edilmiş midir. Vaktile veya halen söylemekte midir? Varsa dağda, çahılar arasında bulunan bu çocuğa nenesi veya melekler hediye getirir mi? Bu hediye özellikle beyaz gömlek, kuşak, ipek eldiven gibi eşyalar dan mı seçilir?

Yugoslavya'da söylenen bu efsaneye ait ninni ve türkülerden aşağıya birkaç örnek alıyorum :

Ninni ninni güzel oğlum
Beşikte ve yorgan içinde
Seni annen dağda doğurdu
Dağda bir ayak üzerinde
Melek seni sardı ipeklerde
İpek kuşakla kuşattı
Koruyucu sesle uyandırdı

Ninni, ninni annen doğurdu
Dağda beyaz koyunlar yanında
Beyaz ninen melek imis
Melek gömlek getirdi
Melek beyaz, herşey beyaz, ipekte!

Eğer istedigim bu tip motifli ninni ve türküler yoksa, Türkiye'de bulunan ve söylenen ninni ve türkülerden bildiriniz. Çok minnettar kalacağım. Şayet basımı yapılmış veya hazırlanmış bir tekst veya bibliyografya varsa, onların listesini verirseniz, nerede yayınlandılarını açıklarsınız, kimin bastırduğunu ve hazırladığını yazarsınız, ya da örnek gönderirseniz sonsuz derecede sevineceğim.

Önceden teşekkürler ederim.

Ljuba Simić
Sarajevo - Grabavica 1
Lenjinova 28 IX
YUGOSLAVYA

Dergimizin notu : Arzu edenler bu türdeki ninni ve efsaneleri Ljuba Simić'in adresine veya yayımlanmak üzere dergimize gönderebilirler.

Halk Tedavi Usulleri :

Deriye Çekme

Yazan : Nevzat GÖZAYDIN

sahibi, isterse, hayvanını kesenlerin en iyi hayvanını maksat, hastanın bu sarımtıra renginin kaybolması ve normal renginin yerine gelmesini sağlamaktr. Bu hastalığa bazan rengine izafetin "sarılık" adı verilir.

Anlatan : Ahmet Çağatay, 1940 Ürünveren köyü (Elâzığ) doğumlu olup, bu tedavi usulünü, oraya yakın köylerde de görmüş!

Sayın öğrenci; sizde bu ikramiyeyi kazanabilmek için Türkiye Vakıfları Bankasında en az vadeli ve 500 liralık bir hesap açtırınız.

Her ay
75 Öğrenciye
2 senemüddetle
250 Lira Burs

Türkiye Vakıfları Bankası

(Basın : 11402 — A — 20293 — 85)

Üç Talıpten Hangisi

Derleyen : Veysel ARSEVEN

Eski devirlerde, Orta Anadolu kabasalarından birinde zengin bir bey yaşamaktı idi. Bu beyin, güzelliği dillere destan olmuş, bir kızı varmış, Görenleri hayran eden genç kızın, daha pek genç yaşta o kadar çok talipleri çıkmış ama, babası hep sine de birer bahane bulur, kızını vermekten kaçınmış. Ancak gelen talipler arasında, temiz aldeden, namuslu, çalışkan, mezyetleri çok üç genç varmış ki, bunları geri çevirmeye gönlü razı olmamış. Sevgili kızımı, versem versem, ancak bunlardan birine verebilirim; fakat hangisine diye düşünür durumus bey. En son, söyle bir çıkar yol bulmuş. Her ücünde de ayrı ayrı ve birbirinden habersiz şu tekliyi yapmış :

— Kızımı yalnız bir şartla sana verebilirim. Yaşadığın şehirden ayrıılıp, gurbet diyarına çıkar, kendi alım terimle ekmek parası kazanır, bu paradan bir kısmını biriktirerek, kemerinde bıçaklı altınla dönersem, ancak o zaman kızımla evlenebilrisin, der.

Her üç talip te bu tekliyi cana - minnet bilerek, baba ocaklarını terkeder, her biri bir tarafa dağılarak, türlü zahmetler ve mihnetlerle hayatlarını kazanmış başlarlar. Bunlardan en büyüğü olan Ali Galip, iki yıl içinde kazancından artturduğu para larla bıçaklı altın biriktirip sevine sevine yurduna dönerken, uğradığı kasabaların birinde, bir panayır raslar. Panayırda, bir geçici satıcıının elinde, acaip bir ayna görüp marifetini öğrenmek merakına düşer. Satıcı :

— Her kim bu aynaya bakarsa, pek uzak yerlerde olup bitenleri görür, cevabını verince, aynayı satın almak hevesine kapilarak bedelini sorar. Satıcı, bıçaklı altından on para aşağı vermezince, Ali Galip, böyle marifetleri olan bir aynaya sahip olmak uğruna, biriktirdiği bıçaklı altını sayıp, aynayı alır, yola koyulur.

Kızın ikinci talibi olan Hasan Ferhat da aynı şekilde kazandığı bıçaklı altınla memleketine dönerken, uğradığı şehirlerin birinde, sibirli bir hal görür, dayanamaz, elindeki parayı halıcıya kaptırır. Bu halının üzerine bilen kimse, birkaç dakika içinde istediği yere ulaşabilirmiştir.

Üçüncü talip, Haydar adında bir delikanlı idi. O da, bir başka panayır yerinde, pek şifali özellikleri bulunduğu söyledikleri bir limona, beş yüz altını sayarak satın alır.

Az giderler, uz giderler, dere tepe düz giderler, bir gün her üçü de, bir yol kavşağında buluşurlar. Nereden gelip, nereye gittiklerini birbirlerine sorarlar, başlarından geçenleri bir bir anlatırlar. Birde ne görsünler, üçü de aynı kiza talip degiller miymış meğer? Bunun üzerine içlerinden biri :

— Acaba, ortak sevgilimiz şu anda ne yapıyor. Yoksa bir başkası ile mi evlendi? diye sorar. Ali Galip, hemen cebindeki aynayı çıkarıp :

— Ondan kolayı ne var? Aynaya bakar öğreniriz, der. Her üçü birden aynanın üzerine eğilirler. Bir de ne görsünler? Beyin kızı, hasta, yataktakat yatmadır mu? Bu acı manzara karşısında, büyük bir üzüntüye kapılan delikanlılardan biri :

— Şimdi ne yapacağız? diye düşünürken, ikinci talipin sibirli halisi akıllarına gelir. Hemen üzerine binip havalandılar, bir kaç dakika sonra sevgililerinin başında bulunurlar.

Hekimin biri gidip, biri geliyor, fakat hiç biri de bugüzel kızın derdine gare bulamıyorlardı. Delikanlılar, bıçaklı altınla satın aldıkları hediyeleri, kızın babası olan beye verip, her üçünün de marifetlerini anlatırlar. Bunun üzerine bey, son umit olarak, limonu kesip kızına yedirince, hasta kız, hemencevik şifaya kavuşup ayağa kalır. Aldı mı size beyi bir düşüncce. Şimdi kızı bu üç delikanlıdan hangisine versin? O sırada Masalcı Baba, Bey'in ihtdadına yetmişmiş :

— Gençler, demiş. Kızın iyileşmesinde her birinizin de ayrı ayrı hizmeti büyuktur. Bey şimdi, kızını hançerinin hakettiğini düşünüyor. Bekleyin, uzun sürmez. Çıkma ayın son çarşamba günü size kararname bildirilir.

Anlatanın adı: Salih Kara, Yaşı: 33, Nöreli olduğu: Kırşehirli, Alındığı tarih: 11. 1. 1954, Ne surette aldığı: Hüseyin Dilli ger'in aracılığı ile.

İNDEKS

(YAZAR ADLARINA GÖRE)

SAYI : 199 — 216 * SAYFA : 3081 — 4484

da Türkler, St. 4078 — Kırım — Tatar Ata-sözleri, 4209.

BOYNUEĞİ Cemil : Balın şifali hassaları, St. mükerre 4118 (4418).

BOZKURT Kayhan : Dünyanın en eski folklor derneği The Folk-lore Society'nin çalışması, St. 4338.

BURDURLU İbrahim Zeki : Dede Korkut Hikâyelerinin özellikleri ve cümle yapısı (I, St. 4303 — (II), 4325).

DADALOĞLU Nebi : Avşarelinden Sultan Gejin ile Haççe'nin ağıdı, St. 4116.

DANIŞMEND İsmail Hâmi : Medeni Kıyafetin Türklerden Batıya entikalı, St. 4373.

DEDE Behçet : Folklor araştırmalarında mevsim, St. 4121 — Saygıt Dağlarında çoban türküler, 4182.

DEMİRAY M. Güner : Gemerek'ten atasözleri, St. 4161 — Bedesten köyü folkloru (I), 4256 — (II), 4337.

DİZDAROĞLU İlhamet : Kitaplar arasında: "Görgeli Aşık Alesker", St. 4683.

DOĞANÇ Ayhan : Prof. Dr. Süth Thompson'a göre halk hikâyelerinin tasnifi, St. 4177 — "Child" balladları ve Türk Hanımı, 4233.

ELÇİN Şükür, Doç. Dr. Bozgeyikli soyadının efsanesi, St. 4179 — Halk romanları ile ilgili bir tamim ve iki mektup, 4298 — Horoz masalı, 4352 — Turgutlu'da "Trampete gitmek" deyimi, mükerre St. 4113 (4413).

ES Selçuk: Yunus Emre'nin mezarı üzerine, St. 4135.

FINDIKOĞLU Zeyneddin Fahri, Ord. Prof. Dr. Erzurum Folklorundan derlenmiş mahnılar, St. 4132 — Mahmut Kemal Yanbağ'ın, mükerre St. 4142 (4442).

FRİK Feridun, Dr. Yurdumuzun şifali sulur, St. 4108.

GAFAR (Gafar) Basır : Çinglalar (beyit halinde atasözleri) hakkında birkaç söz ve önekler, St. 4153.

GÖKLALP Mehmet : Senkaya Aşık İhsanı, St. 4030 — Yusufeli çevresinden Aşıklar ve söyleşmelere dair notlar, 4047.

GÖLPINARLI Abdülhalik : Halk İnançlarından önekler, St. 3983.

GÖRÜR Hüseyin : Tokat'tan birkaç elisi örneği, St. mükerre St. 4106 (4406).

GÖZAYDIN Nevzat : Deriye çekme, halk beda-

vi usulü Sf. 4467.
GÜMÜŞKAYNAK Mustafa : Kayseri pastırma-
sı, kusgönlü ve tüttülük, Sf. 4239.
GÜNEY Eflatun Cem : Bir varmış, bir yokmuş
bir göz, bir gül, Sf. 4309.
GÜR Mehmet Hilmi : Eğin Oyunları, I — Tür-
külü oyun çeşitleri, Sf. 4087 — II — Tür-
külü oyun çeşitleri, 4207.
GÜZELBEY Cemil Cahit : Bir Hıristiyan adet-
nin Gaziantep'e etkisi Sf. 4462.
HALKPINAR Aziz : Selimiye - Side'de Türk
Usulü Evlenme, Sf. mukerrer 4135 (4435).
HAZAR Bekir : Ardanuç adı üzerinde, Sf. 4049
— Kaftanoğlu Menkabesi, 4059.
HİNÇER Bora : Ayın olayları — Tozlu Yollar,
Sf. 4003 — Folklorcularımız : Kemal Özer,
4104 — Halk Oyunları kuruluşları çalışma-
ları, 4169 — Folklorcularımız : Kerim Yund,
4187 — Türk Folklor Kurumunun kongre-
si, 4274 — Toplum kalkınmasında Halkev-
leri ve Folklor Enstitüsü seminerleri, 4310
— Millî Folklor Enstitüsünün çalışmaları,
4377 — Folklorcularımız : Enver Behnан
Sapolyo, mukerrer Sf. 4134 (4434),
HİNÇER Çora : Yorgansız Aşık Hakkı Baba
ölli iki yıl oldu, Sf. 4001 — Paris'te çorap
sergisi — İstanbul'da Kına Gecesi, 4387.
HİNÇER İhsan : Folklor Enstitüsü Kuruluş
Semineri, Sf. 4065 — "Atasözleri ve Deyim-
ler" kitabı hakkında, 4111 — XI. Türk Dil
Kurultayı ve Bilimsel Bildiriler, 4197 — La-
urence Picken'in Türk Halk Çalgıları ara-
ştırmaçıları gezileri, 4205 — Konya I. Aşıklar
Bayramı, 4246 — Çamşıklı Aşık Ali Rıza
Yalçın, 4281 — Ferruh Arşunar'ın I. ölüm
yıldönümünde hayatı ve eserleri, 4302 —
Halk Şiri yazan aydın şairlerimiz Halit
Soyer, 4332 — Suzan Keldəş ve Türk Gily-
sili bebekleri, 4358 — Turizm Yılı ve folk-
lor, mukerrer Sf. 4129 (4429) — Ölümü do-
layıslı Herman H. Kreider 4458.

İŞIKLİOĞLU Kemal : Karaözü köyünde düğün
ve güres adetleri, Sf. (I) 4015 — (II) 4459.
ISITMAN Mahmut : Sorgunlu Aşık Demli, Sf.
4159 — Yozgat nânileri, 4223.
INAN Abdüllâkâdîr : Orta Asyadaki Türk Kültürlü
izleri (II. Türk Tarih Kongresinde
Atatürk'ün huzurunda okunan tebliğ), 4317.
KAĞITÇI Mehmet Ali : "İstanbul'da derlenen
yanıtlımlar" ile ilâveler, Sf. 4280 — Kayseri
Pastırmacılığı, çemen ve boyacılık, 3456.
KARAHAN Abdüllâkâdîr, Prof. Dr. : Ramazan ve
Oruc, Sf. 4206.
KARTAL Numan : Kandıradan derlenen ma-

salar, Züriya, Sf. 4000 — Uç Oğlan, 4033
— Altın Tas, 4069 — Fatmaçıkla Tokmaçık,
4117 — Fatmaçık ile Yusufçuk, 4143 — Co-
banlı Köpeği, 4171 — Bahçecinin Oğlu, 4227
— Hüsnü Yusuf, 4255 — Namlı Kemankes,
4283.
KILIÇÖZLÜ Ziya : Esnaf Loncalarının pîri Ahi
Evran, Sf. 4192.
KIRZIOĞLU M. Fahrettin : I. Selim Çağında
Hopa ile Artvin köyleri, Sf. 4038 — Horas-
an - Hemedan yoluya Doğu - Anadoluya
gelen Eski - Oğuz Arşaklı - Part kalıtışı
Hemşeniler, 4009 — Çıldır Aşık Senlik
(1853 - 1912), 4292.
KİŞİMİR Celâleddin : Konya Ağzından örnek-
ler, Sf. 3985 — Konya Divlesi, 4157 — Halk
Edebiyatı ve Fölyklər, 4278.
KOMAN Mesut : Zapata Pirlerinin Hindlilerle
ilişkisi, Sf. 4347.
KONYALI İbrahim Hakkı : Konya'da Güreşçi-
ler Tekkesi, Sf. 3991 — Türk Tüfekhaneleri,
4236.
KÖSE (KÖSEOĞLU) Mürsel : Kars'ta evlenme
sırısında başlık - ağırlık adet, Sf. 4023.
KÜÇÜKDEZİRCİ Seyit : Konya ve dolaylarında
halk ilâcları, Sf. 4394.
MARCHI - PENNEY Janet : Bayan Garrick Sc-
hott'un Bebekleri, Sf. 4360.
MUZAFAR (Muzaffer) Reffik : Çingil (beyit
halinde atasözleri) hakkında birkaç söz ve
örnekler, Sf. 4153.
NEFESLİ Nizami : Adanalı şair Hasibe Rama-
zanoğlu, Sf. 4245.
ORTA Nedim : Kaymakçıdan beddualar ve ha-
yırdualar, Sf. 4134 — Demircidere'den iki
çocuk oyunu, 4307 — Demircidere'den bil-
meceler, 4341.
OY Aydem : Tekirdağ ili yer adları, Bulgurlu
Köyü, Sf. 4346 — İğdebağları ve Gölcük
köyleri, 4457.
ÖĞÜTVERİCİ Bılgın : Bey Böyreğin Konya
varyantı, Sf. mukerrer 4137 (4437).
ÖNDER Ah Rıza : Popüler türküler (Ana beni
erversene - Ne'm alacak felek benim) şairi
Hasan Turan, Sf. 4031 — Folklorcularımız :
Mustafa Adil Özder, 4214 — Naki Tezel, 4267
— Ord. Prof. Dr. Fındıkoglu Ziyaeddin Fah-
rlı, 4353.
ÖNDER Mehmet : Elişlerinden yana, Sf. 4093
— "Kalevelâ" üzerine, 4149 — Mevlevilikte
Ayın Mukabelesi, 4351.
ÖZBAS Hasan : Yozgat'ta Gayit, Kış Hazımı, Sf.
4232 — Yozgat'ta Sızkıt ve diğer kış yiy-
cekleri, 4265 — Yozgat'ta Congolos, 4349 —

Yozgat'ta Cehrilik mesiresi, 4119 (4419).
ÖZDER Demiray : Artvin'de Kuş Yenmesi i-
nancı, Sf. 4050.
ÖZDER M. Adil : Artvin'de folklor konuları,
Sf. 4040 — Artvinli Sairler ve Aşıklar, 4052
— Sivas'ta Yiğili Yayla ve Satılı-El Kalesi,
4151 — Bir cönk ve 57 Aşık, 4335 — Yusu-
feli'nde doğum ve gocuk listesine gelenekler
ve inançlar (I), 4390 — (II), mukerrer Sf.
4111 (4411) — (III) mukerrer Sf. 4146 (4446)
— (IV), 4463.
ÖZER Kemal : Bahkesir'de Kısıtlı altın ve gi-
yim, Sf. 4160.
ÖZERGIN Muammer Kemal, Dr. : Iznik Gölün-
de balıkçılık, Sf. 4190 — Afyon'da keçecilik,
4216 — İstanbul'da derlenen yanılmalar,
4238 — Letalî-i Esnaf, 4276 — Eski bir se-
yirme-nâme, 4331 — Kursun dökme, 4361
— Harput mânileri, 4382 — Erzurum Bil-
meceleri, mukerrer Sf. 4132 (4432).
ÖZTELLİ Cahit : Gevherinin hayatı ilgili iki
kitabı, Sf. 3992 — Midasın Kulakları ne-
rede doğmuştur, 4073 — Yunus Emre ve
Şikâri Tarihi, 4094 — Halk Edebiyatı Te-
rimleri sözlüğü (I), 4124 — (II) 4155 —
(III) 4193 — (IV) 4220 — (V) 4250 — Al-
bastır, Karşı, korunma ve tedavisi, 4261 —
Manzum bir Tütlü-Name, 4323 — Dede Kor-
kut üzerine bazı notlar, 4375 — Folklorun
konusu ve derleme metodu, mukerrer Sf.
4101 (Doğru Sf. Nu. 4401).
SARIHAN Zeki : Karapınar Akçayazı köyü dül-
gün gelenekleri, Sf. 4131.
SAYGI Osman : Akpakese Folkloru, Sf. 3457.
SERÇİNLIÖĞLU M. : Türkiye'de bir Alman
folklorcu : A. Rüstow, Sf. 4106.
SEVİNÇ Emin : Ankara'dan ninniler, Sf. 4237.
SEYHAN Özcan : Silifke'de arap oyunu, Sf.
4183.
SİMİÇ Ljuba : Dağda doğan ve meleklerin bak-
lığı çocuğa ait ninni ve esfane H. Sf. 4466.
SPERONI Charles : "Proverbium - Atasözleri"
Dergisi, Sf. 4395.
SUNGUROĞLU İshak : Harput'ta evlenme ve
düğünler, İlk adım : Görücüler ve deneme-
ler, Sf. 4022 — Kız isteme, serbet ve nisan,
4076 — Nisan bohçası, gelin elbisesi, kına
hamamı, cehiz yazma, 4137 — Izinnâme,
dua, nikâh, 4181 — Dua ve evlenme, 4291 —
Vec ve düğüne hazırlık, 4392 — Düğünne da-
vet ve kına gecezi, mukerrer Sf. 4151 (4451).
SEHSUVAROĞLU Bedi N., Prof. Dr. : Türk Bi-
lim Dünyasının kaybı ; Prof. Dr. Ahmet
Ateş (1911 - 1966), Sf. 4329.

SEKER Bahaddin : Refahiye folkloruna toplu
bakış (I), Sf. 4163 — (II) 4191 — Erzincan'-
da saya gezme geleneği, 4383.
TANYOL Cahit Prof. Dr. : "İncili Pınar", Sf.
4026.
TOZKOPARAN Azmi : Ardanuç adı üzerine,
Sf. 4049.
TURAN Mustafa : Kars'ta koçkatımı, mukerrer
Sf. 4103 (4403 doğru Nu).
TÜLBENTÇİ Feridûn Fazıl : Eski İstanbul
Bayramları, Sf. 4289.
TÜRKKAN S. : Dergimizde çıkmış olan Artvin
Folkloru ile ilgili yazılar bibliyografyası,
Sf. 4068.
TÜRKOĞLU Sabahattin : Edirne'de köşetaşları,
Sf. 4218.
TÜTÜNCÜ A. Turabi : Yalvaç'tan ninniler, Sf.
4195.
UYGUNER Muzaffer : Semboller ve yaşanan iz-
leri, Sf. 4019 — Sait Faik'in yazısında ar-
go, 4150 — Anonim çocuk şarkları, 4266 —
"Afyonkarahisar Türküler'i", 4330 — "Pro-
verbium - Atasözleri" dergisi, 4395 — Tacik
Atasözleri üzerine yeni yayınlar, mukerrer
Sf. 4141 (4441).
ÜLKÜTAŞIR M. Şakir : Bir vak'a veya fıkra
dayanın bazi halk tâbirleri (IX), Sf. 4272.
ÜNVER A. Süheyl, Ord. Prof. Dr. : Eski yazma-
lardan güzel sözler, Sf. 4225 — Türklerde
ve Anadolu'da ikram, mukerrer Sf. 4110
(4410).
VARNACI Ali Ekrem : Türk Ninnileri, Sf. 3981.
YALÇIN Ali Rıza : Çamşıklı Bölgesinde Kış-
yarısı, Sf. 4368.
YANBEĞ Sevilç : Babam Mahmut Kemal Yan-
beğ'in Biyografisi, Sf. mukerrer 4144 (4444).
YENER Sakir Sabri : Tire Müzesinde iki me-
zartaşı, Sf. 4122.
YETİŞEN Rıza : Naldöken Tahtacılarında be-
hîrlî günler ve Ramazan, Sf. 3990 — Naldö-
kende Kurban Bayramı, 4364.
YILMAZ Mihâth : Elâzığ'da elkarası inanması,
Sf. mukerrer 4131 (4431).
YÖNETKEN Halli Bedi : Halk Müziği ve mü-
zik eğitimi, Sf. 4011 — Yerli melodilerin ar-
monilenmesi, 4322.
YUND Kerim : Atasözlerinde değişimler, Sf.
4072 — Deyimlerimizde kaynakları : Papu-
eun tersi, 4389.
YÜÇÜK Sener : Bucak İlçesinde Arzu ile Kamber
hikâyesi (I), Sf. 4140 — (II), 4165 — Bucak
ilçesinde sofra ve yemek gelenekleri, 4294.
— Bucak İlçesinde askerlik dönüşü, 4461.
YÜKSEL Ayni : Akdağmaden ve çevresinden

İNDEKS

(KONULARA GÖRE)

CILT : VI — X * SAYI : 121 — 216 * SAYFA : 1957 — 4484

Konulara göre ayırma kabaca yapılmıştır. Bazı yazılar birkaç konuyu birden ilgilendirdiği için birkaç yerde gösterilmiştir. Yazı başlıklarları, fazla yer almasın, ya da bulmada kolaylık olsun diye bazan kısaltılmıştır. Rakamlar sayfa numaralarını gösterir. Cilt değişmeleri birinci yazida bir defa gösterilmiştir.

GENEL KONULAR

VI. CILT :

Türk Folklor Araştırmaları : 1957 - Üçüncü Halk Oyunları Bayramı : 1966 - Folklor kelimelerinin yersiz israfı : 1997 - Üçüncü Halk Oyunları Bayramı : 2003 - Milliyelerarası Film Festivali : 2014 - Tarih ve halk edebiyatı : 2039 - Halk oyunlarını derleme gezileri : 2051 - Folklor ve masal : 2057 - Baykurt'un derleme gezileri : 2075 - Radyo ve Karagöz : 2106 - Türk halkı ve İläle : 2117 - Radloff misali : 2137 - Hürriyet destanı : 2157 - Dördüncü Halk Oyunları Bayramı : 2166 - 28 Nisan, 27 Mayıs (Şiir) : 2166 - Özil ve dillimizde Banknot : 2181 -

mânileri (I), Sf. 4004 — (II), 4013 — Akdagmadeniinden Atasözleri ve deyimler, 4097.

YENİ ÇIKAN ESERLER

Sf. 3993 - 4021 - 4062 - 4069 - 4107 - 4123 - 4154 - 4213 - 4235 - 4280 - 4295 - 4308 - 4336 - 4363 - 4393 - 4109 (4409) - 4122 (4422) - 4150 (4450) -

DİĞER YAZILAR VE OLAYLAR

X. CİLDİMİZE başladık Sf. 3982 — Artvin Özel Sayımız, 4022 — Türk Halk Kılıkları ve Oyun Topluluğu bebekleri Amerika'da, 4077 — Millî Folklor Enstitüsü kuruldu, 4098 — VIII. Halk Oyunları Bayramı, 4098 — Yugoslav Folklor Birliği XIII. Kongresi, 4098 — Millî Folklor Enstitüsü adresi, 4126 — Konya'da yapılacak olan Aşıklar Bayramı, 4162 — 4219 Dergimiz 18 yaşında, 4173 — Ankara Halk Oyunları Festivali, 4115 (doğru st. nu. 4415) — Türkiye Senlik ve Anma Günleri Taktivimi, 4130 (doğru st. nu. 4430) — Ahmet Borecaklı'nın Konserleri, 4136 (doğru st. nu. 4436) — Robert Kolejin Kültür Haftası, 4136 (4436) — Cahit Özelli'nin konferansı, 4136 (4436) — 18. yılumuzu doldurduk, 10. cildimiz sona erdi, 4466.

VII. CILT :

On iki yıllık çalışmaya övgü : 2461 - Hatay ağızı üzerine : 2463 - Beşinci Halk Oyunları Bayramı : 2424 - I. Halk Oyunları Semineri başarılı oldu : 2477 - Berlin gazetesi ve Türkiye folkloru : 2530 - Atatürk ve VI. Türk Tarih Kongresi : 2545 - Dil ve bel üstüne deyimler : 2558 - Farsçada yerleşik Türkçeler : 2574 - Sosyelinde bitki ve hayvan adları : 2592 - Ankara'da Konya haftası : 2593 - Ermenicede Turańi ses unsurları : 2604 - "Kağıt Kürek" deyimi : 2605 - İstanbul'da yapılan Mevlâna İhtifâli : 2614 - Bir er mektubu : 2622 - Mükürimin Halli Yılanç ve tarih : 2629 - Kelime bozulmaları : 2635 - Bütte halk etimolojisi : 2690 - Silişke'nin kültür iklimi : 2761 - Karaman'da Türk Dil Bayramı : 2778 - VI. Halk Oyunları Bayramı : 2803 - Köy ve açık hava müzeleri : 2808 - Gottwaldov Konferansı : 2825 - Tekirdağ'da kadın ve erkek adları : 2848 - Kazaklar Ruya'ya göğ etti : 2866 - Türk atı : 2881 - Değirmenlik köylü Topuz ve Kastamonu : 2899 - Ankara Radyosunda Ozan ve Saz saatı : 2934 -

VIII. CILT :

Halk edebiyatının halk eğitimindeki rolü : 3011 - İslâm'da silir : 3021 - Radyoda folklorla ilgili bir program : 3070 - Halk silirimizde medeniyet unsurları : 3085 - Akşehir ve Nasridü-

ARAŞTIRMALAR

din Hoca (Senlikler dolayısıyle) : 3107 - X. Türk Dil Kurultayı : 3118 - 3154 - Unesco Genel Kurul toplantısı : 3133 - Konya'da bazı ticarethaneledeki levha yazıları : 3141 - Konya ağızı üzerine çalışmalar : 3146 - Okullarda folklor kolları : 3153 - Akşehir'de Nasreddin Hoca şenlikleri yapıldı : 3155 - Müzelerimizin kaçırdığı büyük fırsat : 3217 - Kutadğu Billig ve İdare Tarihi : 3218 - 3254 - Halk oyunlarına kıymayalım : 3238 - Belgrad ve Saraybosna : 3251 - Saraybosna'da yapılan tören : 3286 - Pocitelj ve Stolac'ta gördüklerim : 3306 - Türk - Macar münasebetleri sergisi : 3325 - Türk Kıbrıs'ın tarihi ve etnolojisi : 3329 - Kıbrıs Anadolu'nun tabii sınırları içindedir : 3332 - Kıbrıs'ta Türk adaleti : 3339 - Kıbrıs'ta Türk harsının izleri : 3344 - Hala Sultan tekke ve camii : 3350 - Kıbrıs anıları : 3351 - Bir açık oturum münasebetiyle : 3365 - Hersek'in merkezi Mostar'da : 3378 - Kıbrıs, Magosa ve Namık Kemal : 3381 - Kıbrıs'ta Türkler : 3395 - Blagaj ve Sarı Saltuk Tekkesi : 3398 - Halk oyunları gösterileri : 3414 - Anadolu'da ilk Türkçeciler : 3421 - Selçuklu Kars özel sayımız : 3422 - Sarajevo'ya dönüş ve ayrılış : 3462.

IX. CILT :

Türkeli'nin başlangıcı kurulmuştur : 3477 - Kars, Ardahan, Türkmanları : 3495 - Folklorun sanat ve turizme etkisi : 3505 - Konya izzili : 3533 - Uşak ve yöresinden bazı kelimeler : 3538 - Dicle Öğretmen Okulunun sergisi : 3539 - Folklor Enstitüsü kuruluyor : 3558 - Bir hitabe : 3562 - Kelimelerde çatallanışlar : 3568 - Ziraat folklor ve mahiyet : 3617 - Mevlâna'yı anma törenleri : 3630 - Hatay ağızının gramer özellikleri : 3692 - Yitik halka (Folklor ve toplumculuk) : 3701 - 3757 - 3785 - Bulgaristan, Minzuhar köyünde özel adlar : 3767 - Bursa senlikleri dolayısıyla Karagöz : 3814 - Eski devirlerde vergi uygulamaları : 3869 - Ağaçaltı, Akçahalil köyü : 3905 - Halk oyunları okulu açıldı : 3925 - Yazı, resim, baslık : 3931.

X. CILT :

Konya ağızından örnekler : 3985 - Halk resim sanatı (Yazı, resimde Eshabi kehf (gemisi) : 3986 - Artvin İlímiz : 4037 - I. Selim çağında Hopa ile Arhavi köyleri : 4038 - Folklor Enstitüsü kuruluş semineri : 4065 - Yazı resimde arslan suretleri : 4068 - Millî Folklor Enstitüsü kuruldu : 4098 - Eski Oğuz (Arsaklı - Parti) kahitisi Hemşeniler : 4099 - Halk edebiyatı temmalleri sözlüğü : 4214 - 4155 - 4193 - 4200 - 4250 -

Yazı resimde kuşlar : 4127 - Sait Faik'in yazısında argo : 4150 - 8. Halk Oyunları Bayramı : 4169 - Posof'ta mal ve davar adları : 4199 - Türk Dil Kurultayı ve bilimsel bildiriler : 4197 - Yazı resimde esyalar : 4210 - Derleme bazı güzel sözler : 4225 - Türk Folklor Kurumu Kongresi : 4274 - Toplum kalkınmasında halkeyleri : 4310 - Orta Asya'daki Türk Kültürü izleri : 4317 - The Folklore Society'nin çalışmaları : 4338 - Bulgurlu köyü (yer adları) : 4346 - Medenî kıyaletin batıya Türklerden intikal : 4373 - Millî Folklor Enstitüsünün çalışmaları : 4377 - Yazı resimde tabiat : 4378 - Paris'te çarap sergisi, İstanbul'da kina gececi : 4387 - Ankara'da Halk Oyunları Festivali : 4414 - Turizm Yıl ve Folklor : 4429 (4429) - Türkiye'ye ait yıllık senlik ve anma günleri takvimi : 4430 (4430) - Ahmet Borecaklı'nın konserleri - Robert Kolej Kültür Haftası - Cahit Özelli'nin konferansı : 4436 (4436) - İğdelerbaşı ve Göleük köyü (yer adları) : 4457 - 18. yılumuzu doldurduk, 10. cildimiz sona erdi : 4466.

METOD — GÖRÜŞLER

VI. CILT :

Ansiklopediden önce folklor bibliyografyası : 2317 - Gerçek mızah : 2232 - Sese benzetimli isimler : 2361 - Halk hikâyeleri üstüne: 2405 -

VII. CILT :

Eğitim ve öğretim mizlesi kurulmalıdır : 2463 - Deyimler hakkında : 2797 -

VIII. CILT :

Halka yönelik : 3053 -

IX. CILT :

Konuya ilgili yazı çıkmamıştır.

X. CILT :

Folklor araştırmalarında mevsim : 4121 - Halk hikâyelerinin tasnifi : 4177 - Folklor konusu ve derleme metodu : 4401 -

ANONİM HALK EDEBİYATI

VI. CILT :

Karadeniz bilmeceleri : 1963 - Bozkır ağıtları : 1970 - Divriği'den atasözleri ve tâbirler : 1990 - 2072 - Aktepe köyünde söylenen mâniler : 1993 - Döndüye ağıt : 2025 - Deyimler Üzerine : 2029 - Bilmecelerin konusu : 2032 - Erzincan'da mızah : 2048 - 2130 - Bozkır'da deyişler : 2066 - Seyhasman köyü bilmeceleri : 2074 - Uregil kö-

yünde çocuk tekerlemeleri : 2091 - Ramazan öğmeleri : 2104 - Üregil ninnileri : 2122 - Halk deyimleri : 2144 - Elmah'da bilmeceler : 2151 - 2159 - Ninni ve bir netice : 2158 - Gaziantep'ten türkü, gelenek ve atasözleri : 2158 - Halk dilinde yüz deyimleri : 2188 - Sızma köyü deyimleri : 2191 - (Elmah'dan) Maniler : 2193 - Eşme'nin Yeleğen köyü bilmeceleri : 2199 - Ballı Gelin : 2208 - Konya atasözleri ve deyimleri : 2233 - Köylерden bir demet (mâni) : 2244 - Geben ağıdı : 2260 - Özüntü üstüne (mânileri) : 2261 - Sinanköy bilmeceleri : 2272 - Seyh Osman köyü tekerlemeleri : 2311 - Çepni köyünden bir ağıt : 2313 Kadamat manileri : 2351 - 2373 - 2431 - İstanbul'da kullanılan bazı tâbirler ve atasözleri : 2364 - Ankara'da ilençler : 2367 - Bilmeceler, bulmacalar : 2388 - 2422 - 2453 - Atasözlerinde kadın : 2412 - Atatürk'ün memleketi Sarigöl'den örnekler (mâni) : 2448 -

VII. CILT :

Dobraea Tatarları folkloru hakkında : 2467 - 2498 - Van mânileri : 2470 - 2610 - Bilmeceler, bulmacalar : 2484 - 2507 - 2594 - 2623 - 2652 - Hattat mânileri : 2564 - Mevlâna'da Türk atasözleri : 2573 - Halk bilgisi hazinesi Tortum : 2607 - Sinop ve Samsun'da derlenmiş atasözleri : 2634 - Mustafa'nın ağıdı : 2639 - Kışkançlık temî örnekleri : 2653 - Sorgun köyü atasözü ve deyimleri : 2686 - Samsun folklorundan örnekler : 2703 - İlençler : 2715 - 2756 - Karadeniz dolaylarından mâniler : 2735 - Nasrettin Hoca : 2769 - Hıvsa folklorundan örnekler : 2787 - Türkçemiz ve mânilerimizde ses zenginliği : 2810 - Eğin folkloru : 2811 - Atasözleri üzerine bir araştırma : 2827 - Türk atasözlerinin menşe ve mahiyeti : 2839 - Bilmecenin yapısı : 2856 - Göle mânileri : 2879 - Halk edebiyatında vatan sevgisi : 2902 - Sorgun köyleri ilenç ve övmenleri : 2906 - Karakeçili mânileri : 2925 - Sivas, Çepni, Gemerek'ten tekerlemeler : 2930 - Giresun Yağlıdere dolayı bilmeceleri : 2933 - Van atasözleri : 2956 - Paçacıoğlu bilmeceleri : 2957 -

VIII. CILT :

Dular ve ilençler : 3054 - Gülnar bilmeceleri : 3109 - Hayvanlar üzerine söylenen atasözleri : 3117 - 3174 - Birecik'ten ilençler : 3120 - Gülnar'da derlenen tekerlemeler : 3150 - Çorum dolaylarında bilmeceler : 3152 - Halk edebiyatında tekerlemeler : 3179 - Türk atasözlerinde at : 3189 - Kolya'dan mâniler, bilmeceler : 3210 - Bilmeceler : 3230 - Gemerek ve Çepni'den bilmeceler : 3240 - 3267 - Konya tekerlemeleri :

3253 - Halk edebiyatında hayvan adları (örnekler) : 3276 - Ankara dolaylarından bilmeceler : 3311 - Ağitlar hakkında ve bir ağıt : 3317 - Meçitözü bilmeceleri : 3368 - Pilevne ve Gazi Osman Paşa : 3372 - Avsar ağıtları : 3375 - Kolay'da ilenç, tekerleme ve mâniler : 3382 - Halktan özdeyişler : 3396 - Elmancık'ta düğün deyişmeleri : 3397 - Aşağı Gölyazı köyünden bilmeceler : 3406 - Erzurum ve Kars halk dilinden sözler : 3409 - Beşikdüzü ve yöresinde söylenen bilmeceler : 3427 - 3458 - Erzurum dolaylarından bilmeceler : 3434 - Nasreddin Hoca üzerine (örnekli) : 3449 - Ignacz Kunos ve Nasreddin Hoca : 3454 -

IX. CILT :

Kars'ta sığır yaşı ve dişleri üzerine (deyimler) : 3521 - Allah adı ile başlayan halk konuşmaları : 3523 - Gelin ve oğlan deyişlemesi : 3527 - Kayıkçı Mustafa'yı alt bir tekerleme : 3528 - At ve Ağıt : 3546 - Çavuş köyünde söylenen mâniler : 3556 - 3581 - Çıraklı köyünün folkloru : 3576 - Ordu yöresinde mâniler : 3613 - Kızılıren köyü tekerlemeleri : 3620 - Ayran ve destam : 3628 - Karaçayın folklorunda atasözleri : 3629 - Hasibe Hatun'un ağıdı : 3667 - Halktan mâniler ve özellikler : 3669 - İnsan organları üzerine atasözleri ve deyimler : 3681 - Gizlik Dura'nın ağıdı : 3704 - Bekir Öğretmen'e ağıt : 3708 - Akdağmadeni'nde tekerlemeler : 3770 - 3874 - Nasreddin Hoca (Özel sayı) : 3787 - 3810 - Atasözlerinde at : 3816 - Deyimler : 3828 - 3880 - 3920 - 3957 - Tire'de karanfil çiçekleri ve mâniler : 3878 - Gediz'den dualar, ilenmeler ve inanışlar : 3926 - "Ölüyüñ körü" deyişimi dolasıyla : 3937 - Elmancık'tan ilençler ve mâniler : 3965 -

X. CILT :

Türk ninnileri : 3981 - Akdağmadeni ve çevresinden mâniler : 4004 - 4013 - Gediz bilmeceleri : 4034 - Atasözlerinde değişimeler : 4072 - Akdağmadeni'nden atasözleri ve deyimler : 4097 - Sultan gelin ile Haççe'nin ağıdı : 4116 - Erzurum folklorundan derlenmiş mâniler : 4132 - Kaymakçı'dan beddualar ve hayirdualar : 4134 - Çinglak hakkında birkaç söz : 4153 - Gemerekten atasözleri : 4161 - Refahiye folkloruna toplu bakış : 4163 - 4191 - Yalvaç'tan mâniler : 4195 - Kırımlı Tatar atasözleri : 4209 - Yozgat mânileri : 4223 - Ankara'dan ninniler : 4237 - İstanbul'da derlenen yamıtmacalar : 4238 - 4280 - Demreider'e bilmeceler : 4341 - Harput mânileri : 4382 - Pabucun terstî : 4389 -

ARASTIRMALARI

Turgutlu'da "Trampete gitmek" deyişimi : 4413 - Erzurum bilmeceleri : 4132 (4432) - Gülnar'dan derlenen ninniler : 4140 (4440).

MÜZİK — TÜRKÜLER

VI. CILT :

Halk Türkülerinde Prozodi : 1960 - 1985 - Konur Daylak türküsü : 1982 - Türkülerde merhaba : 1987 - Halk müziğinde çok seslilik : 2007 - 2027 - "İklig" : 2010 - Derlenen halk ezigilerinin değerlendirilmesi : 2037 - Tire türküler : 2044 - Leylek türküsü : 2082 - Uçyüz yüksük bir savaş türküsü : 2126 - Elifse ağıt : 2150 - Gaziantep'ten türkü, gelenek ve atasözleri : 2158 - Diyarbakır'ın Dicle ilçesinden türküler : 2160 - Şalıncağ ve ahenk : 2239 - Mehter hakkında : 2240 - Eğe türkülerinin ayırmacı ve nitelikleri : 2262 - Divriği türküler : 2266 - Gurbet türküler : 2278 - Mehter repertuarı hakkında : 2281 - Bir geziden notlar : 2287 - Ermeni kızı türküsü : 2293 - Çalgı adları üstüne : 2299 - Halk müziğinde söz : 2301 - 2324 - Maley türküsü : 2309 - Tezene ve çalgı ikizliği : 2319 - Yine kopuz ve yelteme üzerine : 2341 - Eski İstanbul türkleri : 2346 - Halk müziğinde otantizm : 2347 - Türk halk müziği dizilerinin tarifi mesesi : 2362 - 2387 - 2418 - Sılfike ve folklorunda Cezayir : 2365 - Türk halk galaları : 2391 - İstanbul türkleri : 2425 - Kopuzdan son hâtular : 2437 - İki Azeri halk türküsü : 2439 - Pır Ali türküsü : 2451 -

VII. CILT :

Istanbul türkleri : 2478 - Gürfin'de derlenen iki türk : 2496 - Büy büylemek, söz söylemek : 2491 - Yurdun dört bucakından : 2504 - 2556 - 2611 - 2720 - 2758 - Gene dizilere dair : 2521 - Mehmet Çavuş ile Kurtoglu türküsü : 2554 - 250 yıllık bir savaş türküsü : 2559 - Kütahta halk türkleri üstüne : 2567 - Akyiran köyünde güveyli kına türküsü : 2577 - Ince Dudo : 2578 - Elâ gözlüm : 2587 - Acem makamlarının Do Majör Minörle izahı : 2609 - Sabit türküsü : 2617 - Serik'ten iki türk : 2705 - Curcuna nedir : 2750 - Halk müziği ve Prof. Ed. Zuckmayer : 2774 - Güney köyü folkloru : 2786 - Konya türkleri : 2799 - Folklorda armonika : 2802 - Halk müzisyi ve oyuncularımızın geleceği : 2836 - Zurnayı y普randıran klârnet : 2838 - Afyon - Karahisar'dan bir hasret türküsü : 2845 - Türk halk oyuncularının müzik yapısı : 2853 - Tulum çalgısı : 2863 - Çukurova'dan Türküler : 195

2876 - Türkülerimiz : 2886 - Öztürkçe çalğı adları : 2895 - Kavala daır : 2914 -

VIII. CILT :

Düdüük hakkında : 2973 - Menteşeli : 2977 - 3041 - 3066 - Türk halk müzisinde oktat böülübü : 3029 - Sultanım sultanım, sarı sultanim : 3036 - Sepetçioğlu Osman Efendi zeybegi ve türküsü : 3037 - Düğün ve türküler : 3059 - Konya saz ustası Çopur Ismail Ağa : 3063 - Kastamonu türkleri : 3087 - Burdur'un Bucak ilçesi türkleri : 3099 - Köyümüzün düğünleri : 3114 - Tandır gelin : 3202 - Tokat ve dolaylarında : 3206 - Tulum : 3211 - Kesik çayır biçilirmi : 3222 - Emmi kına türküsü : 3223 - Güveyli kına türküsü : 3265 - Kıbrıs türkleri ve düğün adetleri : 3347 -

IX. CILT :

Kıbrıs'ta halk müsikisi : 3483 - Afyon'un ortasında kalası türküsü : 3518 - Sivas halk sahneleri ve türküler : 3524 - İslıklık konusun köy; Kusköy : 3600 - Giresun türkleri, mânileri ve aşıklar : 3637 - Sılfike halk müsikisi üstüne : 3765 - Burdur türkleri : 3851 - Giresun'a iki türkü ve anilar : 3883 - Karapınar, Akyazı kına gececi türküler : 3893 - Konya türkü ve tekerlemeleri : 3917 - Hun savaşlarının türküsü : 3927 - Halk melodileri derleme gezileri : 3953 -

X. CILT :

Halk müziği ve müzik eğitimi : 4011 - Bir Kayseri türküsünün hikâyesi : 4014 - Çek folklorunda Türkler (Halk türkleri) : 4078 - 4142 - 4228 - Müzikinin doğuşu ve eski Türklerde müsikî : 4186 - L. Picken'in Türk halk çalgıları araştırmaları : 4205 - "Çiftlik" balladları ve Türk hanımı : 4233 - Yapılan yanlışlıklar : 4242 - Anonim çocuk şarkları : 4266 - Yerli melodilerin armonilemesi : 4322 - Bedesten köyü folkloru - II (Türküler) : 4337 - Akgakese folklor : 4357 - Türkülü Aşık Ali Hikâyesi : 4147 (4447) -

MİLLÎ DANSLAR — EĞLENCELER COCUK OYUNLARI

VI. CILT :

Barak oyuları ve Senem : 1958 - Eski Türkistan'da halk oyuları : 1979 - Köçeklik : 2001 - Halk danslarımızın sahneye uygulanması : 2017 - Cahil müşahidin hazırlık intiballeri : 2019 - Bar denilen oyuncularımızın adına dair : 2041 - Unutulmuş bir halk oyunu : 2047 - Koç halayı : 2061 - Kars ili halk oyularının adları : 2067,

2083 - Tepük tepmek : 2080 - Seferihisar orta oyunları : 2094, 2162, 2413 - Cayda çira oyunu : 2101 - Hayal Küçük Ali ve Karagöz : 2107 - Elazığ kılıç kalkan oyunu : 2109 - Oyun ve menşel : 2121 - Çocuk oyunları ve tekerlemlerleri : 2132 - Bebek ve oyun : 2142 - Eski Türklerde dram sanatı : 2177 - Oyun zâhire adları : 2201 - Salınacak ve ahenk : 2239 - Gemerek'te aşık oyunu : 2249 - Karagöz ve ötesi : 2257 - Ayı oyunu ile ayı oynatma : 2259 - Horanlarımız : 2279 - Eskiden nasıl karagöz oynatıldırı : 2339 - Parayı ver (Orta oyunu) : 2385 - Hidrellez, eğlenceler, düğünler : 2398 - III. Selim çağının seyirlik oyunları : 2407 - Diğdiği : 2409 - Tekirdağ'da hidrellez : 2414 - Halk oyunlarımızın adlarının anımları : 2433 - Balat'ta Paşa hamamında gingene düğünü : 2441 - Seytan çık ve soğancı oyunları : 2449.

VII. CİLT :

Istanbul çocuklarının oyunları : 2462 - 2506 - Üregil'de söğütten yapılan düdüklər : 2481 - Kütahya'da zeybek oyunları : 2483 - Türk kültüründen oyunun önemi : 2489 - Paçacıoğlu'ndan düğün adetleri : 2514 - Oyun folkloru : 2517 - Hayvani taklit edici oyunlar : 2523 - Dadacık kıyafeti ve barlar : 2527 - Tüccar ve karakaneç oyunu : 2528 - Taklitli ve temsili Bitlis zeybegi : 2530 - Kral Midas'ın kulakları Orta Asya'da : 2547 - Kaşık ile oyun : 2551 - Seferihisar orta oyunları : 2555 - 2608 - 2857 - Konya'da eski düğünler : 2575 - Akviran köyünde güveğliye kına yalcma : 2577 - Köylü halayı hakkında : 2579 - Orta oyunundan tekerleme : 2601 - Çanakkale köylerinde kız isteme ve düğün : 2613 - Samit ve lal oyunları : 2616 - Orta oyunu üzerine : 3994 - 4269 - Türküsüz oyun çeşitleri : 4087 - Silişke'de Arap oyunu : 4183 - Türkülü oyun çeşitleri : 4207 - Eski İstanbul bayramları : 4289 - Demirci'den iki çocuk oyunu : 4307 - Çamaklı bölgesinde kış yarışı : 4368 - Yozgat'ta Çehrilik mesiresi : 4419 -

X. CİLT :

Anadolu'da seyirlik köylü oyunları üzerine : 3994 - 4269 - Türküsüz oyun çeşitleri : 4087 - Silişke'de Arap oyunu : 4183 - Türkülü oyun çeşitleri : 4207 - Eski İstanbul bayramları : 4289 - Demirci'den iki çocuk oyunu : 4307 - Çamaklı bölgesinde kış yarışı : 4368 - Yozgat'ta Çehrilik mesiresi : 4419 -

GENEL FOLKLÖR GELENEKLER — GÖRENEKLER — İNANMALAR

VI. CİLT :

Gölpazarında doğum adet ve inanmaları : 1971 - Gün adalarının manastırı : 1989 - Kaman'ın İbraha bucağında düğün adetleri : 1999 - İbradı'da düğün adetleri : 2033 - Bozkırı'da ferfene : 2040 - Siyasal Bilgiler "Fakültesinin" gelenekleri : 2042 - Din ve adetler : 2077 - Yulbaşı karşılaşması : 2079 - Sivillik : 2089 - Kız isteme, nisan ve düğün : 2090 - Manisa'da Mersin bay-

VIII. CİLT :

Mahyalar ve kandiller : 2965 - Karagöz,

nevrekân, zırılıt ve perde : 2968 - Sinop ve çevresindeki köy düğünleri : 2974 - 3043 - Karagöz bir siyasal taşlamayı da : 2998 - Demiraga bari hakkında : 3003 - Mehterler, çukürüler : 3004 - Sepetçioğlu Osman efe zeybegi ve türküsü : 3037 - Oyunlarımızın bölge ve tipleri hakkında : 3051 - Düğün ve oyun : 3083 - Hokkabazın yarada : 3161 - Köy adları ve halk oyunlarımız : 3166 - Yozgat'ta hidrellez hazırlığı : 3168 - Karagöz'den tiyatroya : 3245 - Seferihisar orta oyunları : 3258 - Halk oyunlarında tip ve formalar : 3290 - Bale kaynağı olarak halk oyunları : 3291 - Kıbrıs türkleri ve düğün adetleri : 3347 - Çocuk oyunları ve çocukla ilgili sözler : 3404 - 3439 - 3464 - Gölpazarında sunnet düğünü : 3446 -

VII. CİLT :

Tekirdağ'da yer adları : 2471 - 2508 - Tekirdağ'da yağmurduası : 2479 - Obruk kaya : 2503 - Hızır ve abihayat'ın yerli hakkında : 2525 - Yagın hurafeler ve menşeleri : 2531 - Kırşehir'de Ahlevren mahallesı : 2534 - Gemereğin kuruluş efsanesi : 2436 - Tekirdağ'da Zakir Baba, Türgesi : 2553 - Sarıgöl'de cadilar ve cadicilar : 2606 - Çanakkale köylerinde kız isteme ve düğün : 2613 - Eşik hakkında bazı inanmalar : 2619 - Körkez ve Elmacık köyü inanmaları : 2627 - Konya'da kalfa ve ustá desturu : 2697 - Afyonkarahisar Kızkulesi : 2698 - Yozgat'ta Clıgdem pilavı : 2704 - Mart içeri, pire duşarı : 2713 - Tekirdağ'da kurşun dökme, nazar okuma : 2718 - Gémerek pınarları, mahalleleri : 2726 - Tırnavaya cadıları : 2727 - Tekirdağ'da bayramlar, bayram yerleri : 2764 - Sarıgöl'de kaptanlar : 2783 - Niksar'da orak zammı : 2817 - Serik Zaimler köyünde çapacılık : 2878 - Anadolu'da doğum adetleri : 2883 - Usak ve yöresinde yer adları : 2894 - Gülnar'da bazı inanmalar : 2921 - Tekirdağ'da gülüm adalar : 2922 - Uçan daireler (Semâ) : 2937 -

VIII. CİLT :

Ramazan davulu : 2970 - Gülnar'da bazı i-

namışlar : 3002 - Türkmen yörükleri arasında üç gün : 3006 - Yiğitlik belgesi, perçem : 3022 - Tekirdağ yatırıldıkları Sarı kız : 3025 - Yürükler ve gelenekleri : 3026 - Mart içeri pire duşarı : 3060 - Mersin'de inançlar ve düğ yorumlamaları : 3062 - Yağma geleneği : 3080 - Ankara Sorgun köyü inanmaları : 3097 - Çukurova'da gelin görürme : 3110 - Büyücülükte taşkömürü ve yada taşı : 3136 - Nazırlıklar : 3138 - Tosya'da ay, glneş hakkında inanmalar : 3139 - Kars'ta Kotan : 3147 - 3175 - 3198 - 3224 - Eski İstanbul'da ustalık : 3172 - Türk hukuk folkloru üzerine : 3181 - Eski İstanbul'da komşu ve komşuluk : 3194 - Konya'da eski oturak Alemeleri : 3203 - Afyon'da kız isteme ve düğün : 3212 - Fener köyü folkloru : 3229 - Eski Eyüp Sultan : 3231 - Düğün ve yağma geleneği : 3235 - Eski İstanbul'da londalar : 3249 - Eski İstanbul'da ramazan : 3273 - Eski ramazanlar : 3277 - Gölpazarı adı, kuruluşu, folkloru : 3279 - Silişke'de "Mucuk" : 3292 - Türkler'de ad verme ve Türk adları : 3301 - Gölpazarında doğumlu ilgili gelenekler : 3309 - Bazi bağlama (sihir, bityü, sir) : 3314 - Eski İstanbul evlerinde isıtma : 3323 - Kıbrıs Türk gelenek ve görenekleri : 3335 - Kıbrıs Türkleri ve düğün adetleri : 3347 - Gölpazarında yiyecekler : 3371 - Eski İstanbul'da Hacı tehniyeleri : 3383 - Gölpazarında avcılık : 3407 - Eski İstanbul'da yaz ve kış hazırlığı : 3411 - Eski İstanbul hamamları ve gezmeleri : 3423 - Evin piri : 3456 - Eski İstanbul'da kurşun dökmek : 3457 - Gölpazarında inanış ve rivayetler : 3461 -

IX. CİLT :

Moğdam, modgamlık : 3494 - Kazığman yoresinde Kadırilik : 3498 - İlgin'da saya : 3513 - Arslan binme, duvarı yürütme kerameti : 3519 - Eski İstanbul'da sokak köpekleri : 3530 - Tonya'da kan şeci problemi : 3547 - Ugur böceği ve folkloru : 3554 - Bulgar çeknie : 3564 - Bucak İlçesinde "Ölgülü" : 3567 - Kağızman yoresinde Alevilik : 3570 - Eski İstanbul'da ev iadesi : 3583 - Kahveler ve kahvehaneler : 3589 - Ergani'de düğün : 3592 - Eski Türk düğünlerinde görenekler : 3597 - Al - Al karıştı hakkinda : 3605 - Kenger ve Silişke'de kenger kahvesi : 3623 - Eski İstanbul'da görfeçilik : 3648 - Godu godu (kepçe gelin) : 3650 - Karakuyu düğün adetleri : 3652 - Ordu ve folklor özelliğleri : 3653 - Nar köyüne ait bir araştırma (Nevşehir) : 3694 - Kağılı, çadır ve tuz : 3703 - Karahan'da ölü gömmeye yaşı tutma : 3712 - Coçukların yağmur duası : 3720 - Silişke'de Kurt-

ler köyünün adı : 3731 - Bucak'ta Hidirellez ve bahtıbar : 3741 - Denizli Başkarıcı köyü evlenme Adetleri ; 3753 - Başkurt Türklerinde şamanizm kalıntıları ; 3760 - Eski londalar ve Konya esnafı ; 3761 - Hereke'de hacet bayramı ; 3776 - Al kari : 3813 - Ürgüp'te yağmur duası ; 3815 - Rumeli köylerinde bir evlenme düğünü ; 3827 - Başında hasır yakan Şahver hanım ; 3847 - Inanışlara göre resim sanatında gizte vavlar ; 3854 - Harput'ta kına geceleri ; 3859 - Kızilehamam folkloru ; 3876 - Naldöken'de toplumsal hayatı ; 3882 - Devgeris köyü monoğrafisi ve folkloru ; 3885 - Gediz'den duşlalar, İleňmeler, inanışlar ; 3926 - Camili köyünde bulgur çekimi ; 3946 - Sayılı günler ve inanışlar ; 3948 - Ramazan ; 3955 - Kars ve yöresinde çoban hakkı ; 3959 - Harput'ta evlenme ve düğünler ; Alle kavramı ve mukaddes yuva ; 3966 -

X. CILT :

Halk inanlıklarından örnekler : 3983 - Naldöken tahtacıları : Belirli günler, ramazan ve bayramı ; 3930 - Konya'da güreşçiler tekkesi ; 3991 - Semboller ve yaşayan izleri ; 4009 - Karaozlu köyünde güres ve düğün adetleri (I) ; 4015 - (II) ; 4459 - Harput'ta evlenme ve düğünler (II) ; 4022 - (III) 4076 - (IV) 4137 - (V) 4181 - (VI) 4291 - (VII) 4392 - (VIII) 4151 (4451) Kars'ta evlenmede başlık adeti ; 4023 - Artvin'de folklor konuları ; 4040 - Kuşenekmesi inancı ; 4050 - Karapınar Akçayazı köyü düğün gelenekleri ; 4131 - Iznik gölündeki balıklıklar ; 4190 - Yozgat'ta gayıtlı kış hazırları ; 4252 - Bedesten köyü folkloru ; 4256 - Yozgat'ta sizgit ve kış yiyecekleri ; 4265 - Bucak'ta sofra ve yemek gelenekleri ; 4294 - Ramazan ve oruç ; 4296 - Eski bir seyirname : 4331 - Gelenek ve görenekler ; 4345 - Zenaat pırlarının Hindililerle ilişkisi ; 4347 - Bahar bayramı ; 4348 - Yozgat'ta Congolos ; 4349 - Meylevilikte ayin mukabesi ; 4351 - Kurşun dökme ; 4361 - Naldöken'de kurban bayramı ; 4364 - Erzincan'da saya gezme geleneği ; 4383 - Doğum ve çocuk üstüne ; (I) 4390 - (II) 4411 - (III) 4416 (4446) - (IV) 4463 - Kars'ta koçkattımı ; 4403 - Türklerde ve Anadolu'da ikramı ; 4410 - Elazığ'da elkarısı inanması ; 4131 (4431) - Sellimiyə - Sido'de Türk usulü evlenme ; 4135 (4435) - Posoflu düğün geleneği ; 4139 (4439) - Bucak ilçesinde askerlik dönüsü ; 4461 - Bir Huristik yan adetinin Gaziantep'te etkisi ; 4462.

HALK HEKİMLİĞİ

VI. CILT :

Konuya ilgili yazı çıkmamıştır.

VII. CILT :

Türklerde çiçek aşısı ; 2685 - Bozkır'da çocuk hastalıkları ve tedavisi ; 2743 -

VIII. CILT :

Sıradan'da hastalıkların tedavi yolları ; 3016 - Kuduz ve darpılama ; 3091 -

IX. CILT :

Eski İstanbul'da loğusalık ve şerbeti ; 3537 - Eski İstanbul'da halk İlâhîleri ; 3637 - Turgut Alp mezarı ve karışık çıkartan hastalığı ; 3871 - Türkiye'de eski ruh sağlığı üzerine bir deneme ; 3911 -

X. CILT :

Yurdumuzun şifahı suları ; 4108 - Halk hekimliği ve tedavisi ; 4240 - Albasti, alkarası, korunma ve tedavisi ; 4261 - Konya ve dolaylarında halk İlâhîleri ; 4394 - Balın şifali hassaları ; 4418 - Halk tedavi usullerinden "deriye çekme" ; 4467.

S A İ R L E R

VI. CILT :

Kemahli Tahir ve divanı ; 1969 - Saz Saïrları ; 1977 - Bektaş Abdal ; 1981 - Aşık Ahmet ; 1983 - 2012 - Saïr, saz, vaiz üstüne ; 2023 - Pehlivanoğlu Reşidi ve destanları ; 2026 - Aşık Niyyazi (Ersoy) ; 2030 - 2049 - Türkçe şiir yazan ermeni şairler ; 2054 - Pavzant oğlu üzerine iki destan ; 2063 - Yusufeli'li Keşfi ; II : 2065 - Kul Ahmet'in hayatı ve şiirleri ; 2069 - Bayburtlu Celâllî'nin şiirleri ; 2081 - 2114 - 2127 - 2161 - 2204 - 2232 - 2242 - 2264 - 2290 - 2306 - Aşık Tevfik ; 2092 - Aşık Ahmet'in bir ağıdı ; 2125 - Sinan Ummi ; 2128 - Nadir Selçuk (Battal Emre) ; 2159 - 2184 - Körülü hakkında yeni notlar ve şiirler ; 2163 - Yer ile gök destanı ; 2163 - Semsi Yastiman ve Kopuz ; 2226 - Aşık Semsi Yastiman ; 2228 - Şebinkarahisarlı Nuri ; 2234 - Aşık Ali İzzet Özkan ; 2247 - 2264 - Mahiri ile Mahtaban hikâyesi ; 2250 - 2271 - 2290 - 2312 - 2330 - Yozgatlı Hüznî ; 2269 - Dervîş Taşkın, Dervîş Aliî ; 2305 - Ermenekkî şair Hasan Rûşî ; 2310 - Aşık Meyyîti ; 2349 - 2397 - 2429 - Halk şiirinde 27 Mayıs ve öncesi ; 2377 - Şebinkarahisarlı Seyyahî ve Mesturi ; 2399 - Hüsameddin Usaklı ; 2416 - Deli Boran ; 2452 -

VII. CILT :

Ilgazlı Nail Baba hakkında ; 2512 - Needet Atılgan ; 2519 - Aşık Rifat ; 2535 - Posoflu Müddâni ; 2437 - 2565 - 2584 - Aşık Muhittin ; 2589 - Tortumlu Aşık Ummâni ; 2618 - Hodlu Hıfzî :

ARASTIRMALARI

2633 - Bektaş Abdal ; 2637 - Aşık Vecâ'nın tarihi bir destanı ; 2638 - Ruhsatî'ye dair ; 2643 - Esirî'nin Vahabilere ait bir destanı ; 2693 - Aşık Bektaş Kaymaz ; 2723 - Dadaoğlu, hayatı ve şiirleri ; 2731 - Aşık Süleyman ; 2734 - Tortumlu Aşık Ruhani ; 2752 - Doğu'da bir halk deyişi, Tecnis (Örnekler) ; 2755 - Bozkır'lı iki kadın ozan (Aşık Mümine, Deli Anakız) ; 2773 - Yunus Emre ve Karaman ; 2782 - Sümmâni'ye ait yayınlanmamış dört şiir ; 2791 - Şenlik ; 2806 - Ilgazlı Aşık Nailli ; 2813 - Aşık Kalender Eren ; 2819 - Tokatlı Azmi ; 2846 - Ercişi Emrah üzerinde ; 2869 - Aşık Kurbi ; 2874 - Huzurî'nin tezatlar destanı ; 2888 - Karslı halk şairleri ; 2892 - Aşık Mirza ile Ashi ; 2896 - Aşık Aliasker ; 2912 - Halk ozanları ve Cezayir ; 2923 - Haşimi ; 2927 - Aşık Senlik ; 2946 - Za'huri ve Rumuzi ; 2950 -

VIII. CILT :

Halk şiirinde boz oküz ve traktör ; 3000 - Karamanlı Aşık Gufranı ve bir destanı ; 3013 - 18. yüzyıl tekke şârı : Teslim Abdal ; 3027 - Hallî Niğârî ; 3042 - 1938 de Bayburt'ta saz şairleri haftası ; 3072 - 3101 - 3151 - Halk Şiiri ve ozanlar ; 3077 - 3124 Aşık Şenlik'in şiirleri ; 3128 - 3183 - 3288 - 3321 - Aşık Hallîoğlu ; 3137 - Savsatlı Deryami ; 3143 - XVII. Yüzyıl Aşıklarından Abdal ; 3192 - Ummî Sinan ; 3247 - Tokatlı şairler ve konserimiz ; 3263 - Aşık Hieranî ; 3284 - Tekke şairi Fuzuli ; 3319 - Kıbrıslı Aşık Kenzi ve Kıbrıs destanı ; 3356 - Aşık Ali İzzet Kıbrısta ; 3359 - Yozgatlı Hüzmî ; 3370 - Narmanlı Sümmâni ve Kağızmanlı Sezai ; 3373 - Yozgatlı Hızbî (Hüznî) ; 3401 - 3435 - Hıroğlu Aşık Abdurrahman ; 3417 - Aşık katibi Ali ; 3432 - Aşık Hieranînin şiirleri ; 3437 -

IX. CILT :

Deruni ; 3482 - Alparslan Destanı ; 3489 - Aşık Tüccâri ; 3499 - Dadaloğlu'nun yayınlanmamış şiirleri ; 3511 - Yozgathî Seyri ; 3516 - Türk halk edebiyatında divandan sizmalar ; 3550 - Pir Sultan hakkında yeni notlar ; 3566 - Dadaloğlu'nun yayınlanmamış şiirleri ; 3598 - Cönklerden derlemeler ; 3625 - 3649 - 3690 - 3910 - 3943 - Aşık Hieranî'nın şiirleri ; 3639 - Halk ummamından beş on damla ; 3645 - Seyh Galip Konya'da ; 3647 - Yozgathî Zemini ; 3682 - Aşık Hieranî'nın şiirleri ; 3697 - Yozgatlı Seyyahî ; 3721 - Aşık Burhanî ve şiirleri ; 3724 - 3749 - Kozan dağları ve Kozanoğlu ; 3738 - Dadaloğlu'nun yeni bulunan şiirleri ; 3745 - Dadaloğlu'nun iki karşılaşması ; 3774 - Aşık Hilmi (Kül-

hanı) ; 3781 - Cemal Hoca (İsmail Turan) ; 3831 - 3847 - İlhamî ; 3837 - Karaman'da Yunus Emre İlâhîleri ; 3846 - Zahman kelimesi üzere bir araştırma ; 3849 - Esmâni (Sevki Yılmaz) ; 3888 - Dadaloğlu'nun bilinmeyen yedi şiiri ; 3891 - Halk ozanlarından Atatürk'e ; 3397 - Mevlit İhsanî ; 3901 - Hicrani ile Burhanî'nin müshaareleri ; 3908 - 3944 - 3963 - Saïr Necdet Atılgan ve kişiliği ; 3919 - Ernik yağ ve Kozanoğlu'nun dair ; 3954 - Yozgatlı Aşık Hıfzî ; 3967 - Dadaloğlu'nun yayınlanmamış şiirleri ; 3969 -

X. CILT :

Gevherî'nin bayatiyle ilgili iki kosması ; 3992 - Aşık meclisleri ve Aşık Efkâri ; 3998 - Yorgansız Hakkı Baba ; 4001 - Şenkayalı Aşık İhsanî ; 4030 - Ardanuçlu Aşık Efkâri ; 4044 - 4113 - 4199 - 4339 - 4404 - Yusufeli çevresinden notlar ; 4047 - Artvinli şairler, aşıklar ; 4052 - Yunus Emre ve Şikâri tarifi ; 4094 - Yunus Emre'nin mezarı üzerine ; 4135 - Sorgunlu Aşık Demî ; 4159 - Birinci Aşıklar bayramı ; 4246 - Halk Edebiyatı ve Folklor ; 4278 - Çamışlı Ali Rıza Yaşıç ; 4281 - Çıldırı Aşık Şenlik ; 4292 - Manzum bir Tütü-name ; 4323 - Bir cönk ve 57 aşık ; 4335 -

MASAL — EFSANE — RIVAYET — FIKRA

VI. CILT :

Kaplumbağ kabuğu : (Masal) 1973 - Fatma hanım (Masal) ; 2013 - Padişahın seyahati (Masal) ; 2052 - Yozgat'ta gelin kayalar efsanesi ; 2086 - Yaşayan Dede Korkut : Tepegoz ; 2087 - Korkak adamı ve devler (Masal) ; 2149 - Düzencî kadın (Masal) ; 2189 - Evran (Masal) ; 2214 - Padişahın kızı ve usağı (Masal) ; 2233 - Mahîri ile Mahtaban hikâyesi ; 2250 - 2271 - 2290 - 2312 - 2330 - Serseri oğlan ; 2252 - Akılı Tili ; 2274 - Beybörk masalı ; 2283 - Çömündük ; 2294 - Dervîs (Masal) ; 2315 - Ergenekon ; 2337 - Bir elmâmin hâkki ; 2396 -

VII. CILT :

Geyik Destanı ; 2492 - Kızıl elma ; 2511 - Padişahın küçük kızı ve tavladakı at ; 2540 - Bıyük Balta ile sehzade ; 2568 - Koroğlu kılârından Koca Bey ; 2580 - Heyamalo ; 2595 - 2625 - Ördek beleni, Balık duğı ve Evren efsanesi ; 2640 - İskoç şatoları ; 2647 - Beyböryreğe ait ikinci hikâye ; 2699 - Destanî Ecel-i Kazâ ; 2716 - Hazreti Ömer ve çalgıcı ; 2730 - Padişahın

kızı ve İncili Padişahın oğlu : 2737 - Masal dün-yamız : 2741 - Bahrat ile Atık : 2772 - Gölüm : 2790 - 2822 - Fadimem destanı : 2821 - Hikâye-i Cezayir dayalarından Ali Dayı : 2831 - Cennet ve cehennem, Müftü ve Seyhülislâm : 2847 - Gilgames destanı ve Asur masaları : 2859 - Safarbolu ve Kastamonu efsaneleri : 2864 - Üç kazanım var : 2875 - Var varış ile Turhal efsaneleri : 2891 - Uç kuzu ile kurt : 2905 - Kafasız Mehmet Ağa : 2929 - Göl Baba : 2941 - Atların doğuşlarıyla ilgili efsaneler : 2943 - Kraliçenin hazinesi : 2958 .

VIII. CİLT :

Ramazan menkabeleri : 2967 - Cihan Abdullah hikâyesi (Nağılı) : 2984 - İstanbul boğazı efsanesi : 2997 - Vefakâr Kız : 3017 - Molla anıtlıkları (Fıkralar) : 3045 - Körüğlu'nun kuyuluk rivayeti : 3055 - 3092 - Halk hikâyelerindeki hükümdar motifi : 3068 - Tekirdağ'da Kral yolu efsanesi : 3090 - Sepetçi Baba : 3127 - Muradınā eren kızla beyoğlu : 3157 - Karş'ta Keloğlan menkibesi : 3164 - Karacaoğlan ve Karacakız efsanesi : 3167 - Keloğlan : 3186 - İhtiyyar oduncu : 3268 - 3295 - Bilmeceli Konya fıkraları : 3326 - Zan usaklı bir hikâye : 3387 - Cimri : 3389 - Tembel çocuk ile padişah kızı : 3390 - Hüsni Yusuf : 3416 - Dell Dumrul hikâyесinin bir varyantı : 3431 - Miltişik kız : 3445 - Sihirli tavşan : 3470 .

IX. CİLT :

Gök, bulut, ejderha : 3486 - Kızilelma : 3501 - Bir Keloğlan masalı, Hic : 3529 - Ashab-ül kehf efsanesi : 3544 - Zakkum ağacı : 3553 - Nakerd ile cömert : 3572 - İyi kalpli kız : 3611 - Buğday Dede efsanesi : 3627 - Devi denizden geçen Mahmut : 3641 - Hazreti Adem'in yarıduş rivayetleri : 3658 - Keloğlanla deniz aygırı : 3665 - Gülnar'da Şeyh Ömer efsanesi : 3705 - Göz açan babanın kızı : 3722 Halk hikâyelerinde kahramanın tanımı : 3729 - Öf ile kef : 3748 - Bay Beyrek'in Yozgat rivayeti : 3777 - Ağrıdağı efsaneleri : 3821 - Nalbengi, Gülbengi, Kestengi : 3835 - Altın armut : 3862 - Tepegöz'ün Poshof rivayeti : 3875 - Felek : 3887 - Deli pınar : 3907 - Sözünde duran hükümdar : 3918 - Adı Musa, boyu kısa : 3951 - Avcı ile karinca : 3972 .

X. CİLT :

Zürrîya : 4000 - Uç oğlan : 4033 - Artvin'de folklor konuları : 4040 - Ardanuç adı üzerine (efsane) : 4049 - Kaftanoğlu : 4059 - Midas'ın kulakları nerede doğmuştur : 4073 - Altın tas :

4089 - Fatmacıkla Tokmacık : 4117 - Bucak ilçesinde Arzu ile Kamber hikâyesi : 4140 - 4165 - Fatmacık ile Yusufçuk : 4143 - Kalevala üzerinde : 4149 - Savaş'ta yuğlu yayla ve Satılık Kalesi : 4151 - Cobanla köpeği : 4171 - Boz geyikli soyadının efsanesi : 4179 - Balıkçının oğlu : 4227 - Hüsni Yusuf : 4255 - Bir vakaya ve fıkraaya dayanan bazı halk tabirleri (devam) : 4272 - Namlı kemankes : 4283 - Bir tamim ve iki mektup : 4298 - Dede Korkut hikâyelerinin özellikleri : 4303 - 4325 - Bir göze bir gül : 4309 - Horoz masası : 4352 - Dede Korkut üzerinde bazı notlar : 4375 - Tembel Ali ile Cadi-kari : 4397 - Yozgat'ta cehrilik mesiresi : 4419 - Hâk almad ile hak vermez : 4423 - Bey Beyrek'in Konya varyantı : 4436 (4436) - Çoban çocuk masası : 4453 (4453) - Üç taşlıpten hangisi masası : 4468 - Dağda doğan, meleklerin baktığı çocuğa ait ninni ve efsaneler hakkında : 4466 .

ETNOGRAFYA MALZEMESİ

VI. CİLT :

Eyüp oyuncakçıları : 1962 - Kandıra'da toprağın işlenmesi : 1986 - Kütahya'da zeybek giyimi : 2046 - Konya'da kadın giyimleri : 2179 - Bozkır'da killimcilik : 2205 - Hırkanın hikâyesi ve meşhur hurkalar : 2217 - Konya'da kegecilik : 2231 - Başa giyilen çeşitli başlıklar : 2333 - 2343 - Çocuk esya ve elbiseleri sergisi : 2359 -

VII. CİLT :

Dadaş kuyafeti ve barlar : 2527 - Romanya'da halk sanatları : 2581 - Yozgat'ta bürük, çarşaf : 2628 - Konya kaşığı : 2830 - Killim ve halı hakkında : 2843 - Türk kırmızısı : 2951 .

VIII. CİLT :

Topkapı Sarayı müzesindeki işlemler : 2993 - Oyuncaklık : 3082 - Eski Türk halârlarda hayvan motifleri : 3119 - Giyim eşyalarının hikâyeleri : 3236 - 3261 - 3303 - Tire'de urgancılık : 3278 - Naldöken tahtacılardında günük kadın giyimleri : 3312 - Kıbrıs rakısı : 3341 - Eski Türk Lefkoşa evleri : 3343 - Tire'de dokumaşalık ve nalincilik : 3367 .

IX. CİLT :

Kars'ta yerli halk kılıkları : 3490 - Naldöken erkek giyimi : 3565 - Kenan Özbel'in son corap sergisi : 3574 - Türk halârlarda sembolik şekiller : 3631 - Mahya ve mahyacılık : 3636 - Konya yemekleri : 3655 - 3684 - 3710 - 3834 - 3863 - Türk Padişahları giyimleri : sekşiyonu : 3673 - Tandır : 3714 - Türk süsleme ve tahta

esya sergisi : 3734 - Kandil resimleri : 3742 - Konya, Akçayazı köyü yemekleri : 3936 - Türk halı, kilimlerinden yapılan eşyalar : 3938 -

X. CİLT :

İstanbul kılıçhaneleri : 4018 - Elişerinden yana : 4093 - Tire müzesinde iki mezar taşı : 4122 - Konya divlesi : 4157 - Balıkesir'de kustı altını ve giyim : 4160 - Afyon'da keçecilik : 4216 - Edirne'de köse taşları : 4218 - Türk tâfekhaneleri : 4236 - Kayseri pastırması, kuşgörmü ve tütfülük : 4239 - Kayseri pastırmacılığı, çemen ve boyacılık : 4356 - Suzan Koldas ve Türk bebekleri : 4358 - İngiltere'de el sanatları : 4350 - Tokat'tan birkaç elisi örneği : 4406 - Posof'ta giyim ve çalgılar : 4139 (4439) .

BİYOGRAPHYA

VI. CİLT :

Murat Uraz : 1964 - Bayrı ile yapılan eski bir sohbet : 2011 - Hüseyin Muhtar Yahya Dağı : 2110 - Efâtun Cem Güney : 2223 - Massal babası için : Tık tık eden : 2225 - Şakir Sabri Yener : 2267 - Teke Mustafa : 2325 - Ali Rıza Yalçın da öldü : 2419 - Malik Aksel'in biyografiası : 2445 -

VII. CİLT :

Ali Rıza Yalçın İçin : 2480 - Osman Nuri Ergin : 2495 - Evillya Çelebi : 2548 - Mahmut Ragip Gazimihal'ı de kaybettik : 2586 - Jan Jak Palamutoğlu ölü : 2591 - Mahmut Ragip Gazimihal özel sayısı : 2657, 2682 - Kayseri halk bilimi ve Kâzım Yedekçioğlu : 2687 - Gazimihal, hayatı, çalışmaları : 2691 - Gazimihal'e ait küçük bir hatıra : 2719 - Mehmet Böülükbâsi ve Ali Arab : 2858 - Vehbi Cem Aşkun ve çalışmaları : 2887 - Gazimihal Hoca : 2915 - Gazimihal'ın iki mektubu : 2916 - Büyük Türk müzikologu Gazimihal : 2918 -

VIII. CİLT :

Muzaffer Sarisozen : 2978 - Sarisozen'i kaybettik : 2979 - Sarisozen'in arkasundan : 2981 - Muzaffer Sarisozen : 2982 - Ömer Asım Aksøy : 3032 - Sarisozen İçin : 3034 - Sarisozen'e ait hatırlarım : 3039 - Erzurumlu İbrahim Hakkı ve marifetnamesi : 3111 - Mahmut R. Gazimihal'in biyografyaları : 3259 - Karacaoğlan ve Ali Rıza Yalçın (anı) : 3282 - İki büyük Türkolog'un birleşmesi : 3393 - Sevket Beysanoglu : 3426 -

IX. CİLT :

Ali Şir Neîâi ve folklor : 3510 - Mehmet

Önder ve Konya Halk bilimi : 3514 - Prof. Dr. G. Dumezli : 3561 - Mehmet Fahrettin Kirzioğlu : 3595 - Davulcu Karayılan'ı kaybettik : 3609 - Karl Eller ve Türkiye çalışmalarları : 3635 - Metin And : 3686 - Özcan Seyhan : 3707 - Hikmet Dizdaroglu : 3737 - Abdal Koca ve ölümü : 3759 - Cahit Özelli : 3319 - İsmail Hakkı Baltacıoğlu : 3903 -

X. CİLT :

Hasan Turan : 4031 - Kemal Özer : 4104 - Türkiye'de bir Alman folklorcu, A. Rüstow : 4106 - Kerim Yund : 4187 - Esnaf İoneşti'nin piri, Ahi Evran : 4192 - Mustafa Adil Özder : 4214 - Adana'lı Hasibe Ramazanoğlu : 4244 - Nâki Tezel : 4267 - Ferruh Arsunar'ın birinci ölüm yıldönümü : 4303 - Prof. Ahmet Ates : 4329 - Hallî Soyuer : 4332 - Fındıklı Ziyaeddin Fahrı : 4353 - Enver Behnan Sapolio : 4134 (4434) - Mahmut Kemal Yanbağ İçin : 4142 (4442) - Babam Mahmut Kemal Yanbağ ve biyografisi : 4144 (4444) - Ölümü dolayısıyle Herman Harold Kreider : 4458 .

KİTAPLAR -- ELEŞTİRMELER

Dances of Anatolian Turkey : 1992 - İkliğ : 2010 - Afyonkarahisar Türkleri : 2131 - Nasreddin Hoca bibliyografyası : 2182 - İssız Yüvalar (Konya Türkleri) : 2203 - Türk Atasözlükleri bibliyografyası : 2219 - Bir Alman bilgininin eseri hakkında : 2237 - Etnografa kılavuzu : 2371 - Kırk gün, kırk gece : 2395 - Türk MHHN öyunlarından örnekler : 2410 - Nasreddin Hoca ve bazı notlar : 2443 -

VII. CİLT :

Osman Nuri Ergin'in eserleri : 2496 - Tortum folkloru hakkında bir eser : 2502 - Musiki sözlüğü : 2552 - Türkiye'de doğumlu ilgili Adet ve Inanmalar : 2702 - Türk ve Kâfir halk şiri adlı kitabı üzerine : 2751 - Albasti, Alkarası üzerine bir etüd : 2826 - Türk halk musikisi usulleri : 2874 - Yves Regnier'in Yunus Emre çevirisisi : 2904 -

VIII. CİLT :

Konularına göre atasözleri : 2993 - Bayburtlu Celâli : 3023 - Türk oyunları üzerine lâtinice bir kitap : 3049 - A. Rıza Yalçın'ın Mârifî mecmuaası ve Cinaraltındaki yazıları : 3050 - Tortumlu Aşıl Sümmâni : 3061 - Bibliothèque Nationale'deki Türkçe yazmalar : 3105 - Sarı-

sözen'in son kitabı hakkında : 3169 - Bir deste, "Divriği Sairleri" : 3196 - Gaziantep'te Halkbilgisi yayınları : 3209 - Türk minyatürleri : 3293 - Kıbrıs bibliyografyası : 3361 - Daha da nelerim var : 3377 .

IX. CILT :

Mahmut Paşa Menhibi : 3506 - 3541 - Bayburt'lu Celâli üzerine bir eser daha : 3534 - Sümmani, Bayburt'lu Celâli : 3504 - Hurafeler ve Menşeleri : 3706 - Sadrazam Koca Sinan

Paşa ve Vakıfnamesi : 3848 - Türk halk oyunları : 3890 .

X. CILT :

İncili Pınar : 4020 - Dergimizde çıkan Attila'nın folkloru ile ilgili yazılar : 4058 - Gögecli Aşık Elesker : 4083 - Atasözleri ve deyimler : 4111 - Lettaifi Esnaf : 4276 - Afyonkarahisar türkükleri : 4330 - Çizmeden yukarı çıkma : 4350 - Atasözleri Dergisi : 4395 - Tacik Atasözleri Üzerine yeni yayınlar : 4441 (4441).

**GELECEĞİ
İÇİN
SİZE
GÜVENİYOR**

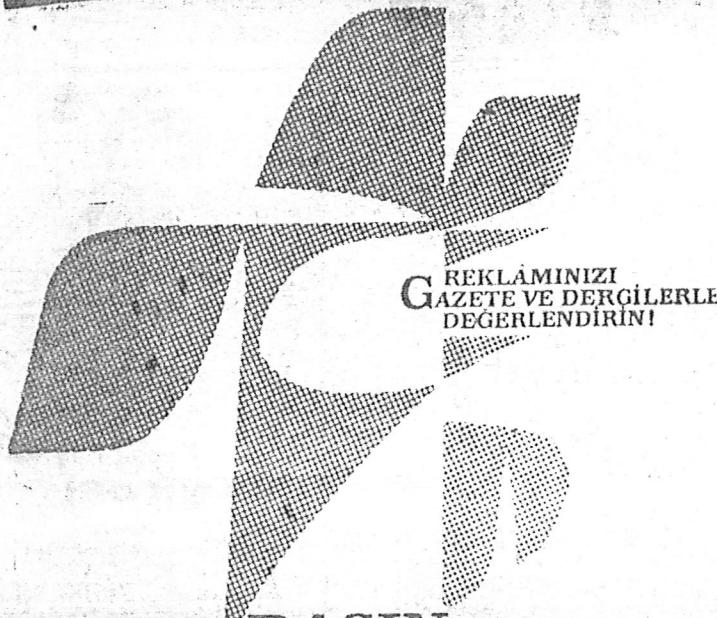
SİZ DE
AKBANK'a
GÜVENİN

**1967.
YILINDA
5 MİLYON**

AKBANK

(Folklor : 88)

202

**BASIN
İLÂN KURUMU**

**YURT İÇİ VE YURT DIŞI REKLÄMLARINIZ İÇİN
HİZMETİNİZDEDİR.**

Genel Müdürlüğü :

Cağaloğlu, Türkocagi Caddesi No.1
İstanbul

Telefon : 27 66 00 - 27 66 01

Telgraf adresi : BASINKURUMU

Olasılık : 18171 — 87

Yıllık abonesi : 12,
altı aylık abonesi : 6
liradır.
Yurd dışı senelik abone :
\$ 3, £ 1

**TÜRK
FOLKLOR
ARASTIRMALARI**

Basılmışın yazılar
istenence geri gönderilir.
Dizgi ve baskı :
HALK MATBAASI
İstanbul

Sahibi : İHSAN HİNÇER
Yazı İşlerini Filen İdare Eden Sorumlu Yönetmen :
BORA HİNÇER

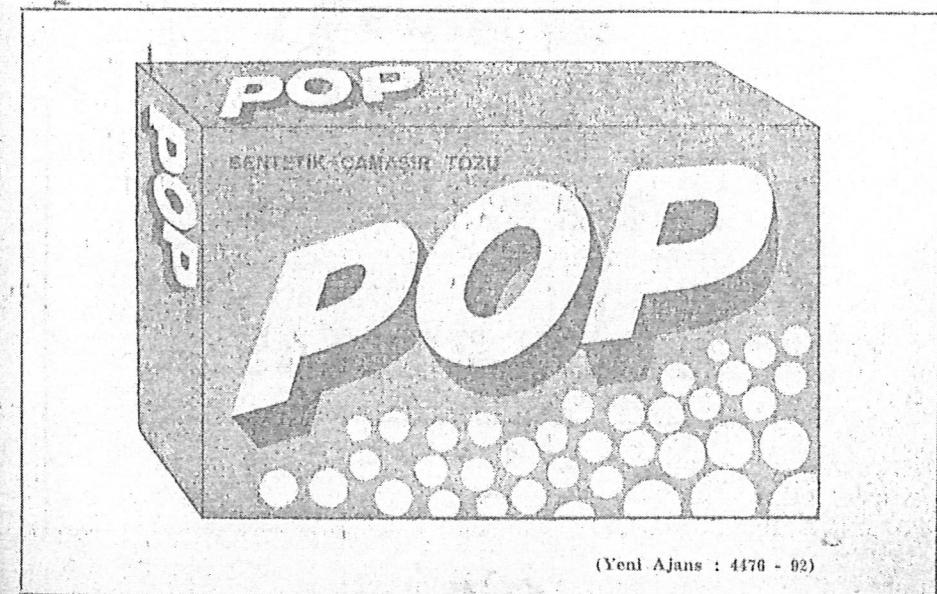
Mektup ve havale için adres : Posta Kutusu : 46, Aksaray — İstanbul

TÜRK FOLKLOR (= HALKBİLGİSİ) DERNEĞİNİN YAYIN ORGANIDIR.

203

204

205

